

ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ Ν. ΣΕΡΡΩΝ

Παν. Τσαλδάρη 13 Σέρρες — "Έτος Γ' — Τεύχος 20 — Άπρίλης '78 — Τιμή δρχ. 12

ΔΙΑΒΑΣΤΕ Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

- Άντιτρομοκρατικό νομοσχέδιο
- Η ΕΘΥΛ στον νομό μας
- Έργαζόμενος φοιτητής
- Σπηλιές Άιγιάς νη
- Έργατική Πρωτομαγιά

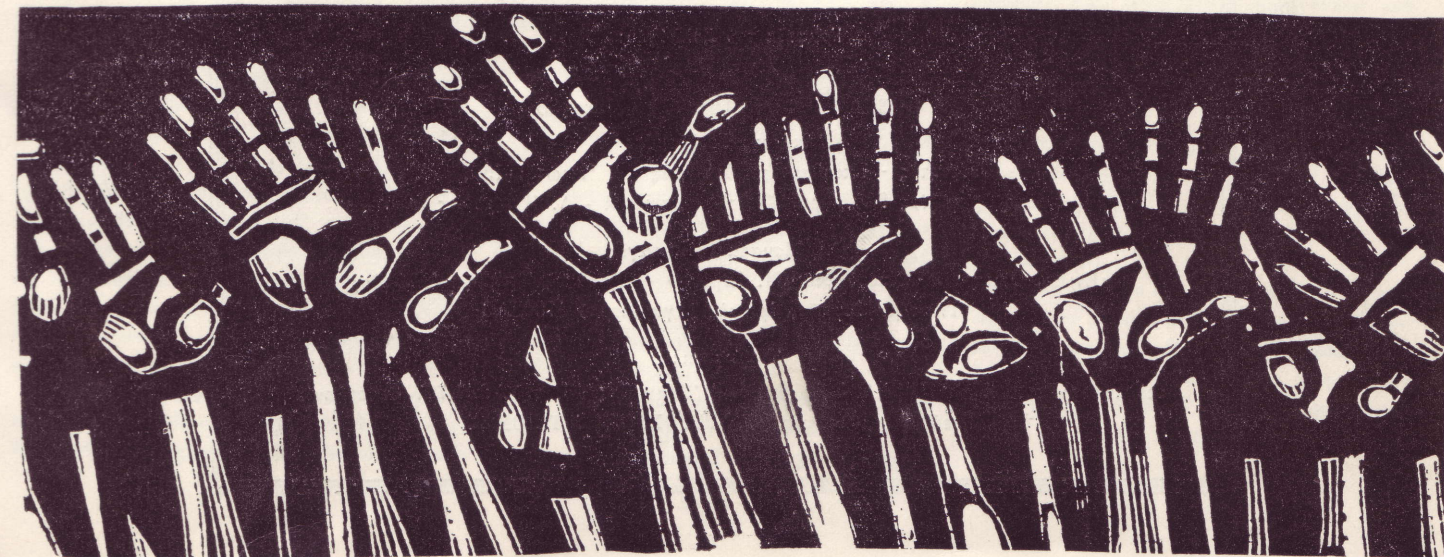
«Θέλω να προσφέρω

μέ την ίδια δύναμη που θέλα στο ξε-
(κίνημα

Θέλω να νικήσω

αφοῦ δέν μπορώ να νικηθώ».

Α. ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ

Προεχόμενα

Τὰ Γραφεία τοῦ Συλλόγου
στὴ Θεσσαλονίκη εἶναι Βασ.
Ἡρακλείου 36, 3ος ὄροφος.

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ .....
ΠΡΩΤΟΜΑΡΙΑ .....
ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΠΑΝΑΓΟΥΛΗ .....
ΕΘΥΛ .....
ΠΑΡΟΥΣΙΕΣ .....
ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ .....
ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ .....
ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΟΝΤΑ .....
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΥΛΑ .....
ΣΗΜΑΙΕΣ ΤΟΥ ΑΓΓΙΑΝΗ .....
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ .....
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ .....
ΜΛΘΗΤΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ .....
ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ .....

Γραφεῖτε συνδρομητὲς στὴν
«Παρουσία». Στείλτε τὴν συν-
δρομὴ σας στὴν Ἐθνικὴ Τρά-
πεζα Ἑλλάδος Ὑποκατ)μα
Σερρών, ἀριθμὸς λογαρια-
σμοῦ 470040 – 6.

ΠΑΡΟΥΣΙΑ

Περιοδικὴ ἔκδοση τῆς Ἑνώσεως Φοιτητῶν - Σπουδαστῶν Ν. Σερρών,
διευθύνεται ἀπὸ συντακτικὴ ἐπιτροπὴ
Ἐκδότης: ΓΙΩΤΗΣ ΤΣΙΝΑΒΟΣ
Μεγ. Ἀλεξάνδρου 52 — Σέρρες

Γραφεία τοῦ Συλλόγου:
ΣΕΡΡΕΣ: Π. Τσαλδάρη 13

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Βασ. Ἡρακλείου 36

Ἐτήσιες Συνδρομὲς:

Φοιτητὲς - Σπουδαστὲς - Μαθητὲς 80, Ἰδιώτες 150,
συνδρομὲς φιλίας 200, Τράπεζες - Ὄργανισμοὶ - Δ. Ὑπηρεσίες 500.

Ἐμβάσματα - Ἐπιταγὲς

«Ἑνωσὴ Φοιτητῶν - Σπουδαστῶν Ν. Σερρών» — Ἐθνικὴ Τράπεζα Ἑλλάδος
Ὑποκατ)μα Σερρών, ἀριθμὸς λογαριασμοῦ 470040-6

Τυπώνεται:

στὸ τυπογραφεῖο Α. ΣΥΝΑΠΑΛΟΣ — Φιλικῆς Ἐταιρείας 45, τηλ. 267.777 Θεσσαλονίκη
Ὑπεύθυνος τυπογραφείου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΤΖΙΟΚΑΣ

Ο εργαζόμενος φοιτητής

Μεταπολεμικά στην Ελλάδα, ο καπιταλισμός για να εκμεταλλευτεί προς όφελος του τα έπιτεύγματα της επιστήμης και της τεχνικής, συντέλεσε στην αριθμητική αύξηση των πνευματικά εργαζομένων ανθρώπων (επιστήμονες, ειδικευμένοι τεχνίτες κ.ά.) στην παραγωγή. Την τάση αυτή ενίσχυσε και η πάλη της εργατικής τάξης, της αγροτιάς και όλων των εργαζομένων για να γίνη η παιδεία, η μόρφωση, προσιτή στα πιο όλα τα λαϊκά στρώματα.

Έτσι σύμφωνα με την Έθνική Στατιστική Υπηρεσία (ΕΣΥΕ) μόνο στα πανεπιστήμια της χώρας φοιτούσαν. Το 1961 - 62 28.302 φοιτητές ενώ το 1973 - 74 80.041 »

Έλευθερα επαγγέλματα	8.607	10,8
Επαγγέλματα διοίκησης διεύθυνσης	1.065	1,3
» απασχόλησης γραφείων	11.639	14,5
Έμποροι, πωλητές	10,277	12,8
Γεωργικά, άλιευτικά, δασικά	10.436	24,3
Τεχνίτες, εργάτες, χειριστές μεταφορικών	16.194	20,2
Προσωπικές υπηρεσίες και ψυχαγωγίες	3.570	4,5
Εργάτες μη δυνάμενοι να ταξινομηθούν σε επαγγ.	126	0,2
Ένοπλες δυνάμεις	1.200	1,5
Συνταξιοϋχοι, άνεργοι	6.864	8,6
Μη δηλώσαντες	1.063	1,3

Βλέπουμε ότι το 44,5% των φοιτητών προέρχεται από τα πιο καταπιεσμένα οικονομικά λαϊκά στρώματα δηλαδή εργατική τάξη, αγροτιά, γενικά εργαζόμενοι.

Η κυβέρνηση στα πλαίσια της αντιλαϊκής πολιτικής αντιμετώπισε όλα τα προβλήματα των ΑΕΙ στην άρχη με αδιαφορία και σήμερα με αυταρχισμό.

Έτσι δεν φρόντισε να εξασφαλίσει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την απρόσκοπτη παρακολούθηση και μελέτη των πανεπιστημιακών σπουδών όλων των φοιτητών και ιδιαίτερα αυτών που προέρχονται από τα μεσαία και κατώτερα εισοδηματικά εργαζόμενα στρώματα.

Ιδιαίτερα στο οικονομικό πρόβλημα τα μέτρα που παίρνονται είναι ελάχιστα και με λανθασμένο τρόπο. Δηλαδή σήμερα τυπικά το 10% των φοιτητών παίρνει υποτροφία (ένω ουσιαστικά με τους περιορισμούς πολύ λιγότεροι) με κριτήριο όχι την οικονομική κατάσταση αλλά την καλή βαθμολογία. Η υποτροφία είναι 17.000 χιλ. και με τις κρατήσεις 16.000 το χρόνο ποσό άσημαντο για τις σημερινές συνθήκες.

Ακόμα χειρότερη είναι η κατάσταση με τα φοιτητικά δάνεια γιατί το ύπουργείο βάζει διάφορα τεχνικά εμπόδια ώστε τε-

Ακόμα στην ανώτερη εκπαίδευση (δάσκαλοι, τεχνικοί, κλπ.) κατά το 73)74 ήταν 17.090 φοιτητές.

Εδώ θα πρέπει να προσθέσουμε και τους φοιτητές του εξωτερικού που σύμφωνα με την έπιτηρίδα της ΟΥΝΕΣΚΟ το 1971 ήταν 17.834.

Με βάση όλα τα παραπάνω, οι φοιτητές δεν προέρχονται πια μόνο από τις πλούσιες οικογένειες, αλλά από όλες τις τάξεις και τα κοινωνικά στρώματα, παρά τους περιορισμούς που συνεχίζουν να υπάρχουν για το περιορισμό από τα ΑΕΙ των εκπροσώπων από τα λαϊκά στρώματα, και τον άστικο χαρακτήρα της παιδείας.

Τα στοιχεία της ΕΣΥΕ μās το δείχνουν καθαρά.

λαϊκά να χορηγούνται ελάχιστα δάνεια.

Η αντιμετώπιση αυτού του θέματος από το κράτος αναγκάζει ένα σοβαρό ποσοστό φοιτητών να βρεί δουλειά μιά και κατάγεται από εργατική οικογένεια, αγροτική και γενικά μισθωτή.

Αυτό φυσικά σε βάρος των σπουδών τους και της υγείας τους ακόμα.

Έτσι σύμφωνα πάντα με την ΕΣΥΕ το 73)74 από τους 80.041 σπουδαστές οι 20.086 ή το 25,1% ήταν μόνιμα εργαζόμενοι. Από αυτούς το 71,4% κάτγανταν από τα λαϊκά στρώματα.

Έπιπλέον υπερδιπλάσιος αριθμός φοιτητών εργάζεται εποχιακά και ιδιαίτερα το καλοκαίρι είτε σαν εργάτες είτε σαν αγρότες.

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΦΕΕ, ΕΣΕΕ

Έτσι σήμερα ή ΕΦΕΕ και ή ΕΣΕΕ ζητούν:

— θωρη δουλειά για τον εργαζόμενο φοιτητή - σπουδαστή με αποδοχές θώρου, ώστε τελικά να του μένει χρόνος για διάβασμα.

— 30 μέρες άδεια για τις εξετάσεις εκτός από την κανονική για να μπορούν να δώσουν εξετάσεις άνετα.

— γι' αυτούς που δουλεύουν εποχιακά ζητā να καταργηθούν οι εξαντλητικοί και παράλογοι περιορισμοί που ισχύουν σήμερα

για το φοιτητικό επίδομα και προτείνει: — να παίρνουν επίδομα όλο οι εποχ. εργ. φοιτ. που έχουν 40 μεροκάματα από 1 Ίούλη έως 31 Οκτωμβρη χωρίς κανένα άλλο περιορισμό.

Σήμερα ο νόμος που ισχύει λέει ότι παίρνει το επίδομα όποιος έχει 60 μεροκάματα (στο βιβλιάριο έσήμων) τουλάχιστον από 1) — 31)10 και δεν έχει κάνει προηγούμενος κανένα άλλο μεροκάματο.

Η ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Οι τοπικοί φοιτητικοί σύλλογοι δέχονται και προωθούν στον βαθμό που μπορούν τις θέσεις αυτές της ΕΦΕΕ, ΕΣΕΕ, εκτός όμως από τα προβλήματα αυτά οι Τ.Φ.Σ. πρέπει να ασχοληθούν και μπορούν να λύσουν μέχρις ένα σημείο τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τοπικά οι εποχιακά εργαζόμενοι φοιτητές.

Ιδιαίτερα για τον νομό μας οι φοιτητές μας κύρια απασχολούνται στα εργοστάσια ΣΕΚΟΒΕ, Ζάχαρης, Μπιτζιδη Χ' Αθανασιάδη. Οι φοιτητές εκεί αντιμετωπίζουν τα προβλήματα που έχουν και οι άλλοι εργάτες. Άς σημειωθεί δέ ότι εκτός από το σωματείο των εποχιακά εργαζομένων της Ζάχαρης δεν υπάρχει κανένα άλλο σωματείο για να υπερασπιστεί τα δικαιώματα των εργατών αυτών μιά που οι ίδιοι σπάνια τολμούν γιατί είναι γνωστή ή τρομοκρατία που υπάρχει, οι καθημερινές απολύσεις κατά την διάθεση του εργοδότη κ.τ.λ.

Οι Τ.Φ.Σ. πρέπει:

α) να ενημερώσει τους φοιτητές που δουλεύουν στη Ζάχαρη ώστε να γραφούν στο σωματείο.

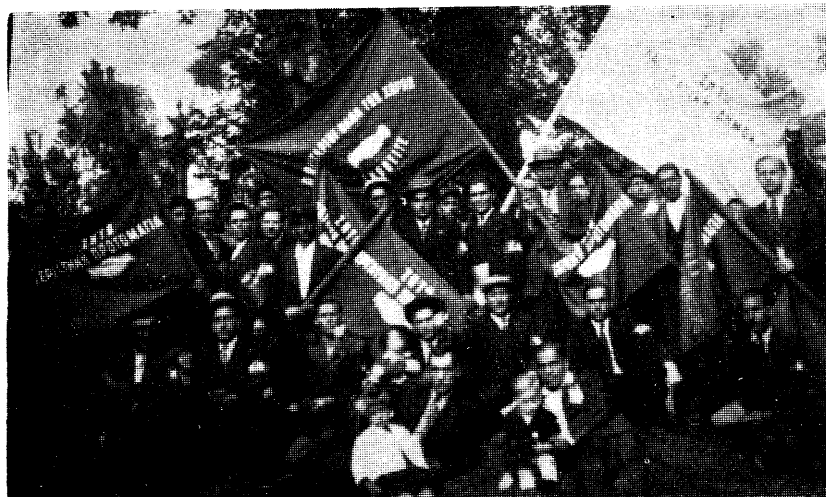
β) να καταγγείλει κάθε περίπτωση καταπίτησης της Γ.ΣΣΕ που άφορα τους φοιτητές στο νομό μας.

Ακόμα ο Τ.Φ.Σ. μπορεί να κινητοποιηθή στην έξής κατεύθυνση. Υπάρχουν κλάδοι μέσα στο εργοστάσιο που χρειάζονται άτομα με ειδικότητα και πλāί σ' αυτούς βοηθοί, π.χ. χημείο, ηλεκτρονικούς, πίνακες, μηχανές κ.τ.λ. Μπορούμε να ζητήσουμε από διάφορους παράγοντες του νομού οι θέσεις αυτές να καταληφθούν από φοιτητές που οι σπουδές τους έχουν σχέση με αυτή την δουλειά.

Αυτοί που παίρνουν σήμερα αυτές τις θέσεις είναι στην πλειοψηφία τους άσχετοι με την δουλειά με μοναδικό κριτήριο πρόσληψης την γνωριμία τους με κάποιο παράγοντα του εργοστασίου.

Έίρουμε θέβαια ότι είναι δύσκολο να τα πετύχουμε αυτά σύντομα αλλά θα κάνουμε ότι είναι δυνατόν. Σ' αυτή την προσπάθεια θα πρέπει να βοηθήσουν όλοι οι φοιτητές πολύ περισσότερο οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές με το να συσπειρωθούν στον σύλλογο.

ΠΡΩΤΟΜΑΧΙΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΜΑΣ

νοι στο Έργατικό Κέντρο, το οποίο έδρανε στο χώρο που είναι σήμερα το ξενοδοχείο Μητρόπολη. Συσπειρωμένοι σ' αυτό, αγωνίζονταν για να λύσουν τα προβλήματά τους.

Δεν παραλείπονταν θέματα και τα «κρίσιμα σωματεία» όπως τ' αποκαλούσαν, τα οποία ήταν σωματεία καθυστερούμενα από την κυβέρνηση, και κύριο σκοπό είχαν να χτυπήσουν την ενότητα της εργατικής τάξης.

Η πρωτομαχιά, στην αρχή γιορτάζονταν με στάσεις από την εργασία και μετά το 1920 με απεργίες.

Παρακάτω θα προσπαθήσω να σας περιγράψω, όσο είναι δυνατό, το πώς γιορταζόταν η 1η Μάη, διασταυρώνοντας τις διάφορες πληροφορίες.

Μέρες πριν την Πρωτομαχιά, οι νομάιοι εργάτες γέμιζαν την πόλη με κόκκινα συνθήματα που έκφραζαν τα αιτήματα της εργατιάς και με μικρές σημαίες κρεμασμένες στα σύρματα της ΔΕΗ.

Κρεμούσαν τις σημαίες με ένα ξεζυπνο τρόπο. Έδεναν σ' ένα μεγάλο κομμάτι σπάγγου απ' τη μια άκρη, μια πέτρα και από την άλλη μια σημαϊούλα που στην άκρη της είχε ένα κομμάτι σύρμα σε σχήμα γάντζου. Πετούσαν την πέτρα πάνω από τα σύρματα της ΔΕΗ, έτσι ώστε πέφτοντας γαντζώνονταν οι σημαϊούλες, και τραβώντας απότομα έκοβαν τον σπάγγο από ψηλά.

Ακόμα νομάιοι τοποθετούσαν κρυφά απ' την αστυνομία μια κόκκινη σημαία πάνω στο κάστρο, στον Κουλά.

Μπρός στο Έργατικό Κέντρο, ανέμιζε ένα τεράστιο κόκκινο πανώ, μέρες πριν, με το σύνθημα «Προλετάρια όλων των χωρών ενωθείτε».

Το πρωί της Πρωτομαχιάς νέοι εργάτες έπαιρναν το πανώ και το μετέφεραν άπλωμένο μέχρι την πλατεία που υπήρχε μπρός στο σημερινό ξενοδοχείο Ξεनिया, στο παλιό καφενείο του Κόντη. Στο μέρος εκείνο γίνονταν η προσυγκέντρωση. Από νωρίς εκεί, άρχιζε να συγκεντρώνεται η εργατιά των Σερρών. Η προ-

ΣΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1920 - 1930

ΣΙΚΑΓΟ, 1η Μάη του 1886 χιλιάδες εργατών κατεβαίνουν σε απεργία, με αίτημα την καθιέρωση της οκτάωρης δουλειάς. Η αστυνομία χτυπά άγρια τους απεργούς, με αποτέλεσμα την δολοφονία 6 εργατών και τη σύλληψη 4 συνδικαλιστών, που αργότερα στέλνονται στην κρεμάλα.

Το 1889 ή Β' Διεθνής, καθορίζει την 1η του Μάη σαν Διεθνή Μέρα Έργασίας, μέρα που γιορτάζει η εργατική τάξη όλου του κόσμου, ένωμένη, αλληλέγγυη, δείχνοντας την θέλησή της ν' αγωνισθεί για ειρήνη και πρόοδο.

Όπως όλοι οι λαοί του κόσμου, έτσι κι ο δικός μας, ένωσε τη μέρα αυτή δικιά του, και τη γιόρτασε με τον δικό του τρόπο. Δεν την ξέχασε, ούτε μέσα στη Μεταξική δικτατορία, ούτε στην Κατοχή από τους Γερμανούς περίοδο, ούτε μετά, στην περίοδο των στρατοδικίων και των άγριων διώξεων των ελλήνων πατριωτών, που πολέμησαν στις γραμμές του Έλλάς και του ΕΑΜ, ενάντια στους Γερμανούς.

Το ίδιο γίνονταν και στο νομό μας, ένα νομό με πλούσιες αγωνιστικές παραδόσεις.

Σκεφθήκαμε λοιπόν, να ξαναζωτανέψουμε στη σελίδα αυτή, τις πρωτομαχιές του τόπου μας.

Επισκεφθήκαμε γι' αυτό, παλιούς

αγωνιστές, συνδικαλιστές, καπνεργάτες, άνθρακωρύχους, τους οποίους θέλουμε και να ευχαριστήσουμε, που μας έδωσαν έστω και με τα λίγα που θυμόντουσαν (γιατί πέρασαν γύρω στα 50 χρόνια), μια εικόνα του πώς γιορταζόταν η 1η Μάη, στην περίοδο 1920 - 1930.

Κατά την περίοδο αυτή οι Σέρρες ήταν μια εργατούπολη. Υπήρχαν τα τρία καπνομάγαζα, του «Αμερικάνου», του «Γκέρι» και η «Αυστρονική», που απασχολούσαν γύρω στους 3.000 εργάτες.

Ακόμη υπήρχαν οι άνθρακωρύχοι και οι τσαγκαράδες, από τους πιδ πρωτοπόρους του εργατικού κινήματος.

Όλοι οι εργάτες ήταν οργανωμέ-

συγκέντρωση, γίνονταν εκεί γιατί απαρνούσαν απ' την αστυνομία οι συγκεντρώσεις και πορείες μέσα στην πόλη. Από το χώρο αυτό, όλοι οι συγκεντρωμένοι ξεκινούσαν με τα πόδια για να πάνε στα Κιόσκια, όπου γίνονταν η κύρια εκδήλωση. Κατά τη διάρκεια της πορείας όλη η εργατιά τραγουδούσε με επαναστατικό ένθουσιασμό τό:

«Ζήτω η κόκκινη παντιέρα
που στον άνεμο πετά
ήρθε η μέρα να χροσμίε

ΖΗΤΩ, ΖΗΤΩ Η ΕΡΓΑΤΙΑ»

Παράλληλα με το τραγούδι αυτό συντόνιζαν και το δημοτισμό. Έκατοντάδες κόκκινες σημαίες κυμάτιζαν κατά μήκος του δρόμου. Η πορεία σταματούσε στα Κιόσκια, στο ανοίχτωμα που υπάρχει, πίσω από το καφενείο του Πατσόκα. Τοποθετούσαν το πανώ σ' ένα πλάτανο, και μόλις συγκεντρώονταν όλοι άρχιζαν οι χειρετισμοί και οι όμιλίες. Η κύρια όμιλία γίνονταν συνήθως από την καπνεργατική δημοσπονδία, που είχε τότε τα πιο μαζικά και δυνατά σωματεία. Αξέχαστοι έμειναν παλιοί συνδικαλιστές που μίλησαν σε Πρωτομαγιάς όπως: ο Παντελής Νικολάου από τη Χαλκίδα, γραμματέας των καπνεργατών και ο Παρασκευάς από την Εάνθη, από την δημοσπονδία των καπνεργατών.

Τις όμιλίες διέκοπταν τα επαναστατικά συνθήματα όπως «κάτω οι καπνέμποροι», «κάτω το κεφάλαιο». Δυνατά άντηχούσε και το τραγούδι της συγκέντρωσης «Έμπρός της γης οι κολασμένοι». Οι όμιλίες κρατούσαν περίπου μία ώρα και μετά οι νεολαίοι άρχιζαν το χορό συνοδευόμενοι από μια λατέρνα ή ένα άκορντεόν.

Πολλές φορές μάλιστα όπως το 1930 ομάδα εργατών, μετά την όμιλία έπαιζε ένα θεατρικό έργο, που μέσα απ' αυτό έκφραζαν τους πόθους και τους αγώνες τους.

Μετά το τέλος της εκδήλωσης κατά το μεσημέρι σκόρπιζαν όλοι στη γύρω περιοχή και κατά παρέες, κάθονταν κάτω γιορτάζοντας την ύπολοιπη μέρα με τραγούδια και χορό, έχοντας μαζί κρασί και λίγο φαγητό.

Έτσι όλη η εργατιά, συνδυάζοντας τον αγώνα με τον χορό, την θέληση για μια καλύτερη, πιο δίκαιη κοινωνία, με την θέληση για να ζήσουν, γιόρταζαν την Πρωτομαγιά την δικιά τους μέρα.

Αντίθετα με το ζωντανό αυτό γιορτασμό της Πρωτομαγιάς τα κίτρινα σωματεία την γιόρταζαν με μια ξερή όμιλία και με ελάχιστους εργαζόμενους σε αίθουσα σχολείου, που παραχωρούνταν από την Νομαρχία, με κύριο σκοπό να αποπροσανατολίσει τους εργαζόμενους.

Απαραίτητη στον μεγαλειώδη αυτό γιορτασμό ήταν και η παρουσία της αστυνομίας. Δεν ήταν λίγες φορές που επενέθη για να διαλύσει την πορεία, ή την συγκέντρωση, όπως το 1933 στο Παλιό Μύλο, δίπλα στο Μπέη Μπαχστέ (σημερινό κολυμβητήριο).

Παρ' όλα αυτά κάθε χρονιά ο Σερραϊκός Λαός γιόρταζε με τον τρόπο του την Πρωτομαγιά, την μέρα αυτή που όλοι οι εργαζόμενοι του κόσμου γιορτάζουν την αλληλεγγύη και αδελφότητα τους.

ΤΣΙΝΑΒΟΣ ΓΙΩΤΗΣ

ΤΟΝ ΑΝΤΡΕΙΩΜΕΝΟ ΜΗΝ ΤΟΝ ΚΛΑΙΣ!

Την 1 του Μάη συμπληρώνονται 2 χρόνια απ' τον θάνατο του αγωνιστή 'Αλέκου Παναγούλη. Το παλικάρι που γλύτωσε από τα νύχια της κούντας, έχοντας αποτολμήσει ότι άλλοι ούτε να το διανοηθούν μπορούσαν (την άποπειρα δηλαδή έναντιον του δικτάτορα), πέθανε από «τυχαίο τροχαίο άτύχημα», 48 ώρες πριν να φέρη στην Βουλή το θέμα των άρκείων της Ε.Σ.Α., την υπόθεση προδοσίας της Κύπρου και τον άνεξικνίαστο χαμό του αδελφού του Γιώργου άξιωματικού των ΛΟΚ καταθέτοντας έπερώτηση για το 'Υπουργείο 'Εθνικής 'Αμυνας.

Ο Εισαγγελέας κ. Τσεβάς είχε πεί τηλεφωνικά στον τότε ύφυπουργό κ. Λαμπρία: «Είναι ένα περιεργο τροχαίο άτύχημα τόσο περιεργο, ώστε να μην μπορη κανεις να υποστηριξη λογικώς ότι είναι άτύχημα». Ένω ή 'Ιταλίδα δημοσιογράφος Φαλάτσι δήλωνε: «Ο 'Αλέκος δολοφονήθηκε, γιατί έψαχνε την αλήθεια και την είχε βρη».

Την άπάντηση στην κυβερνητική σπουδή να χαρακτηριση το θάνατο του Παναγούλη «τροχαίο τυχαίο άτύχημα» και να λογοκρινει τις δηλώσεις των άρχηγών της άντιπολιτευσης την έδωσε το ένα περίπου έκατομμύριο λαού που παρακολούθησε την κηδεία του αγωνιστή δουλειτή: «'Ο Παναγούλης ζει! Ένας στο κώμα κιλιάδες στον άγώνα!».

ΣΥΝΕΧΙΣΤΕ

Καλή ή λογική κι ή σωφροσύνη όταν όμως υπάρχει Λευτεριά.

Οί Τυρρανίες γκρεμίζονται μ'

(Άγώνες

Της Λευτεριάς το Παραμύθι μ' (αίμα γράφεται.

'Αδέλφια, που θα ζήσετε μετ' (από μās

Μην καταριέστε τους δειλούς που δίστασαν να μπουνε στον

(Άγώνα

Λυπηθείτε τους και συνεχίστε (τόν δρόμο μας.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ

ΜΑΚΡΥΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ ΤΑ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΘΥΛ!

● "Υστερα από πολύμορφο και επίμονο αγώνα ο Δήμος Θεσσαλονίκης καταφέρνει να άποσπάσει την υπόσχεση απ' τους αρμόδιους παράγοντες (κυβερνητικούς και μή) ότι οι αποθήκες της ΕΘΥΛ — ΕΛΛΑΣ θα φύγουν απ' το λιμάνι Θεσσαλονίκης, γιατί ο τετραειθυλιοϋχος μόλυβδος που άποθηκεύεται εκεί επιφυλάσσει θανάσιμους κινδύνους για τους κατοίκους.

● Στη συνέχεια αποφασίζεται να μεταφερθούν οι αποθήκες στο Λευκούδι, στις έκβολές του Άξιου. Οι κάτοικοι άγανακτισμένοι κινητοποιούνται και μέσα από συγκεντρώσεις των κατοίκων της περιοχής διαδηλώνουν την άπόφασή τους να μην άφήσουν την ΕΘΥΛ να στήσει τις θανατηφόρες άποθήκες της στον τόπο τους.

● Και τώρα μαθαίνουμε (άπό δημοσίευμα της έφημερίδας «ΝΕΑ» της 16ης Μαρτίου 1978 με τον τίτλο «Πότε επιτέλους θα φύγει ή ΕΘΥΛ άπό την Θεσσαλονίκη;») και άπό σειρά άρθρων της Σερραϊκής έφημερίδας «ΠΡΟΟΔΟΣ» για το ίδιο θέμα, που δημοσιεύτηκαν στον μήνα Μάρτη), πως διαλέγεται ή περιοχή μας, ή περιοχή της Άμφιπολης Σερρών, σαν «κατάλληλη», ά διαφορώντας πως και σ' αυτή ζούν και κινούνται άνθρωποι της ίδιας κατηγορίας με τους πρώτους, το ίδιο έκτεθειμένοι στην τοξικότητα του άερίου που διαφεύγει απ' τις άποθήκες και στους κινδύνους που καραδοκούν!...

Άς δοήμε όμως πρώτα απ' όλα τι είναι: αυτή ή ΕΘΥΛ, τι προϊόντα παράγει και γιατί στο άκουσμα μόνο του ονόματός της πιάνει τους άνθρωπος ρίγος φόβου:

Τό 1964 πάρθηκε ή άπόφαση για την έγκατάσταση της ΕΘΥΛ — ΕΛΛΑΣ (Πολυεθνική Έταιρεία ή ΕΘΥΛ) στην Ελλάδα.

Όταν τό 1967 άρχισε τό έργοστάσιο να λειτουργεί, τό πρόβλημα ρύπανσης του περιβάλλοντος δέν άπασχολούσε άκόμη τή χώρα και γι' αυτό δέν υπήρχε καμιά μέριμνα για την αντιμετώπισή του. Σήμερα, ύστερα άπό 11 χρόνια, ή κατάσταση δέν έχει σημαντικά αλλάξει, δηλ. υπάρχει άκόμη έλλειψη σχετικής νομοθεσίας, προδιαγραφών για τή λειτουργία των βιομηχανιών, κρατικό έλεγχο για την προστασία του περιβάλλοντος άπό τά άπόβλητα έργοστασίων κλπ.

Αυτό σημαίνει πως και ή ΕΘΥΛ — ΕΛΛΑΣ άνεξέλεγκτα και άνενόχητα λυλεύει.

Βασικά προϊόντα της ΕΘΥΛ είναι ο τετραειθυλιοϋχος και τετραμεθυλιοϋχος μόλυβδος, που προστίθενται στην βενζίνη και βελτιώνουν την ποιότητά της. Καί άκριθώς οι ένώσεις αυτές του μολύβδου είναι ένοϊνες που κλείνουν τον κίνδυνο.

Χώρια απ' τά υγρά άπόβλητα του έργοστασίου και τά άερολύματα, που μολύνουν τή θάλασσα, τό χώρο του έργοστασίου και την γύρω περιοχή, μεγάλους ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ συνεπάγεται ή ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ και διακίνηση των προϊόντων.

Κι αυτός άκριθώς ο κίνδυνος θα μάς άπασχολήσει σήμερα, μια και στην Άμφιπολη Σερρών θα μεταφερθούν οι ΑΠΟΘΗΚΕΣ της εταιρείας.

Θέση πάνω στο θέμα «επικίνδυνες ή δ-χι οι άποθήκες της ΕΘΥΛ» πήραν:

1) Οι καθηγητές του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: α) Έδιπίδης Θ. (Έδρα Υγιεινής), β) Άλεξάνδρου Ν., γ) Βασιλικιώτης Γ. (Έδρα Άναλυτικής Χημείας), που έβγαλαν μάλιστα και μια «Άπόρρητη Έκθεση» γύρω απ' τό θέμα αυτό.

2) Η Συντονιστική Έπιτροπή Έπιστημονικών Συλλόγων Θεσσαλονίκης για την προστασία του περιβάλλοντος, που επανειλημμένα δημοσίεψαν μελέτη τους για τό θέμα ΕΘΥΛ.

Τόσο ή μελέτη των 3 καθηγητών γύρω απ' τό θέμα αυτό, όσο και της Συντονιστικής Έπιτροπής Έπιστημονικών Συλλόγων καταλήγουν στα παρακάτω συμπεράσματα:

Ό τετραειθυλιοϋχος μόλυβδος — τό χημικό προϊόν που τό Έπουργείο Βιομηχανίας ονομάζει «άντικροτικό σύνθετο» — είναι μια απ' τις πιο τοξικές χημικές ένώσεις (δηλητήρια) σε μορφή υγρού. Δρά τοξικώς τόσο άπό τό άναπνευστικό σύστημα, όσο και δια του δέρματος.

Σέ περίπτωση που διαπιστωθή διαρροή του υγρού δέν υπάρχει τρόπος να μειώσουμε την τοξική του επίδραση, την θανατηφόρα δηλ. δράση του.

Γιατί άκόμη κι αν θέλουμε φωτιά στο υγρό (δπως ισχυρίζονται μερικοί), δέν δίνουμε λύση στο πρόβλημα μια και τά παράγωγα της καύσης του είναι κι αυτά τοξικά.

Η άποθήκευση λοιπόν της τρομακτικής αυτής ουσίας είναι επικίνδυνη, γιατί με τις διαρροές, έτσι και τις ελάχιστες που παρατηρούνται απ' τις άποθήκες (μια και για λόγους... οικονομίας ή ΕΘΥΛ δέν παίρνει τά άπαραίτητα μέτρα) κινδυνεύουν οι κάτοικοι της περιοχής γύρω απ' τις δεξαμενές — άποθήκες.

Άρκεί να άναφερθούν τά περιστατικά

του Αύγούστου 1975, που συνέβηκαν στο λιμάνι Θεσσαλονίκης στον προβλήτα 5, που είναι έγκαταστημένες οι άποθήκες της εταιρείας:

Μετά από μετρήσεις βρέθηκε, ότι τό ποσοστό ένώσεων μολύβδου στην άτμόσφαιρα ήταν πολύ πιο πάνω απ' τό διεθνώς επιτρεπόμενο όριο για κατοικημένους χώρους. (Η κατάσταση αυτή γινόταν άκόμη πιο επικίνδυνη στις περιπτώσεις φορτοεκφόρτωσης των άποθηκών (δεξαμενών).

Τόν ίδιο καιρό παρατηρήθηκαν συμπτώματα μολυβδίασης στους εργαζόμενους στον παραπάνω προβλήτα. Μερικοί απ' αυτούς άναγκάστηκαν να νοσηλευτούν σε διάφορα νοσοκομεία της πόλης. Κι ενώ βλοι μιλούσαν για μολυβδίαση, τά «έπίσημα» αποτελέσματα μιλούσαν για κωλικό του νεφρού!...

Ό σημαντικότερος όμως κίνδυνος στην άποθήκευση ένώσεων μολύβδου προέρχεται απ' την καταστροφή των δεξαμενών, άπό οποιαδήποτε βίαιη ένέργεια (π.χ. σεισμό ή έκρηξη τυχαία ή σκόπιμη, βομβαρδισμό σε περίπτωση πολέμου κλπ.), όποτε οι άτμοι των προϊόντων παρασυρμένοι απ' τον άέρα θα διασπαρουν σε μεγάλη άπόσταση με αποτέλεσμα να μολυνθή μεγάλη περιοχή γύρω απ' τις δεξαμενές. Συγκεκριμένα, άρκεί ν' αναλογισθούμε αυτό που οι 3 καθηγητές του πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης δήλωσαν: ότι δηλ. ένα (1) γραμμάριο τετραειθυλιοϋχου μολύβδου μπορεί να δηλητηριάσει 10.000 κυβικά μέτρα άέρα, ενώ ποσότητα 1 κιλοσ δηλητηριάζει 10.000.000 κυβικά μέτρα, δηλ. μια έκταση περίπου 100 στρεμμάτων.

Μέ ένα δηλ. κιλό της ουσίας αυτής έκταση 100 στρεμμάτων άπονεκρώνεται άπό κάθε ζωντανό οργανισμό!

Και μόνο στη σκέψη, ότι μπορεί να δι-

αρρεύσουν από τις δεξαμενές. Ξπαιτα από τυχόν καταστροφή τους, οι 25.000 περίπου τόνοι υγρού!!! που περιέχονται, φρικιάζουμε αν φανταστούμε; αποπελάσματά.

Πρόσφατη μας είναι: άλομη ή τραγωδία της καταστροφής που προκάλεσε ή διαφυγή χημικών αερίων από εργοστάσιο του Σελέρο Ιταλίας.

Δέν χρειάζομαστε πιά άλλες αποδείξεις για να γίνει κοινή συνείδηση, ότι δέν είμαστε διαταθειμένοι να μετατραπούμε σε πειραματόζωα υποκύντοντας στους εκδικασμούς του ξένου και άδίσταχτου ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.

Έχοντας υπ' όψη μας την ρύπανση που προκαλεί στο περιβάλλον ή λειτουργία της εταιρείας και τον κίνδυνο, τον θανάσιμο κίνδυνο που αποτελεί για την υγεία και την ζωή των κατοίκων, τόσο το εργοστάσιο, όσο και οι δεξαμενές αποθήκευσης αποδεικνύεται ότι: το κοινωνικό κόστος της λειτουργίας της είναι υπερβολικά μεγάλο και είναι πολύ άμφισλο κατά πόσο αντισταθμίζεται από το οικονομικό όφελος, που για τέτοιου είδους εταιρείες είναι: «δύσκολο» να προσδιοριστεί.

Δέν θα άνεχτούμε λοιπόν άλλο να παίξουν με τις ζωές μας, να άδιαφορούν κυβερνητικοί παράγοντες και κεφάλαιο για την υγεία του λαού. Και αποδείξεις, παραδείγματα της άδιαφορίας αυτής και από τις δυο μεριές υπάρχουν άφθονα:

— Ο ύπουργός Βιομηχανίας (74 — 77) κ. Κονοφάγος σε δηλώσεις του (βταν το θέμα «άποθήκες ΕΘΓΑ» πήρε έκταση και δξύνθηκε) είπε ότι «κανείς κίνδυνος άπολύτως δέν υπάρχει για διαρροή άπ' τις άποθήκες, ότι παίρνονται όλα τά μέτρα άσφάλειας, ότι σε περίπτωση έστω διαρροής βάζουμε φωτιά στο υγρό και έτσι εξουδετερώνουμε κάθε κίνδυνο!»... Σ' αντίθεση μ' όσα δήλωσε ή κ. ύπουργός άποδείχτηκε, ότι μέτρα άσφάλειας δέν ήπήρχαν. όπως έπρεπε, και έτσι παρατηρήθηκαν τόν Αύγουστο του '75 τά γεγονότα που πιδ πριν αναφέρθηκαν. Και έπειτα, οι μελέτες των 3 καθγηγητών του Πανεπιστημίου, που αντίθετα άπ' τις... δηλώσεις του κ. Κονοφάγου, ύποστηρίζουν πως ή φωτιά δέν εξουδετερώνει την τοξικότητα του υγρού.

— Η κυβέρνηση άλλαξε τις αποφάσεις της και άθετοσε τις ύποσχέσεις που έδινε για μετακίνηση σε κατάλληλη περιοχή των άποθηκών της ΕΘΓΑ.

Όσο άφορά την εταιρεία, αυτή είναι που ολοφάνερα πιά έδειξε ότι προκειμένου να αξήσει: τά κέρδη της άδιαφορεί με τρόπο κίσχρο για την υγεία του λαού:

Γιά λόγους οικονομίας, κανένα ούσιαστικά μέτρο άσφάλειας δέν παίρνει: στις άποθήκες της — δηλ. ούτε δημιουργία ύποθαλάσσιας παγίδας, ούτε έγκατάσταση

σταθμού ελέγχου ρύπανσης της άτμοσφαιρας, ούτε δημιουργία «τοιχού πράσινου» από ειδικά δένδρα, ούτε τέλος ειδικός τρόπος χειραίας διακίνησης του προϊόντος. Αντίθετα, ή εταιρεία κοροϊδεύοντας ούσιαστικά τόν κόσμο, όταν δξύνθηκε τό θέμα των άποθηκών ΕΘΓΑ κ' όλος ό δήμος (θεο)νίκης άπειτούσε την άπομάκρυνσή τους άπ' τόν προβλήτα ή του λιμανιού, ένήργησε με τόν έξής έγκληματικό τρόπο: για να «καθουχάσει» τόν άναγκησμένο κόσμο και να τόν πείσει ότι σταμάτησε ή άποθήκευση στο λιμάνι, μετέφερε τόν τετρακιθλιούχο μόλυβδο άπ' το εργοστάσιο στο λιμάνι με δυτιφόρο καμουφλαρισμένα πίσω άπ' την έπιγραφή ΕΚΚΕΝΩΣΕΙΣ ΒΟΗΡΩΝ, ό Νικήτας»!!!.

Η εταιρεία έκανε την δουλειά αυτή επί μήνες.

Τό γεγονός άποκαλύφθηκε (άπό άνώτερο στέλεχος της ΕΘΓΑ) όταν κινδύνεψε να άνατραπεί ένα δυτιφόρο.

Όλα αυτά έπίδειχτήθηκαν από λιμενεργάτες, που έβλεπαν επί μήνες άρχά κάθε άπόγευμα δυτιφόρα — που έγραφαν «έκκενώσεις δόθρων, ό Νικήτας» — να γεμίζουν άπ' τις δεξαμενές της ΕΘΓΑ στον προβλήτα ή, κάτω από δρόμους μέτρα άσφάλειας. Τά άτομα φόρωσης φορούσαν ειδικές μάσκες, ενώ οι δόγχοι στέκονταν παράμερα φοβισμένοι.

Όταν δέ ρωτήθηκε ό ιδιοκτήτης των δυτιφόρων είπε ότι δέν ύπάρχει κανείς κίνδυνος! Ότι: μήνες κάνουν τή δουλειά αυτή, και όπως έλλωστα τούς είχε βεβαιώσει ή εταιρεία ΕΘΓΑ κουβαλούσαν... νερό!!!.

Μετά από όλα αυτά μας γεννιούνται μερικέ άπορίες:

1) Γιατί ή κυβέρνηση άλλαξε τις αποφάσεις της όσο άφορά την μετακίνηση σε κατάλληλο μέρος των άποθηκών ΕΘΓΑ;

2) Γιατί ή κυβέρνηση δέν προωθεί άκόμη προδιαγραφές, ειδικό νομοσχέδιο, κρατικό έλεγχο για την προστασία του περιβάλλοντος;

3) Η κυβέρνηση δέν μπορεί ή δέν θέλει να άναγκάσει την εταιρεία ΕΘΓΑ να πάρει τά άπαραίτητα μέτρα άσφάλειας για την υγεία, για την ίδια την προστασία της ζωής του λαού;

4) Τελικά, ποιά είναι ή σκοπιμότητα της ύπερξης της εταιρείας ΕΘΓΑ — ΕΛΛΑΣ, άφοδ ξεκάθαρα πιά γνωρίζουμε ποιό είναι τό κοινωνικό κόστος της λειτουργίας της και ποιά ή πολιτική της εταιρείας;

Στό σημείο αυτό όμως, θα πρέπει να κάνουμε μιá αναδρομή στα σημαντικότερα γεγονότα, κυβερνητικέσ αποφάσεις και δικυμαρτυρίες που σημάδεψουν την εξέλιξη του προβλήματος ΕΘΓΑ. Και μάλιστα έσσον άφορά τό πρόβλημα άποθήκευσης της ΕΘΓΑ — ΕΛΛΑΣ και που θα μεταφερθούν:

Τόν Αύγουστο του '75, έπειτα από με-

τρήσεις που έγιναν από έπιτροπή υπό τόν ύψηγητή κ. Βλάχο διαπιστώθηκε μόλυβση της άτμοσφαιρας στο χώρο γύρω άπ' τις άποθήκες του λιμανιού (θεο)νίκης. Μετά και την εμφάνιση κρουσμάτων μόλυβιχ της σε λιμενεργάτες του προβλήτα ή, και τις μελέτες και άνακινώσεις των 3 καθγηγητών του Άριστοτέλειου Πανεπιστημίου άκολούθησε έντονη διαμαρτυρία των εργαζομένων στο λιμάνι (στάσεις εργαίας, άπεργία, ύπομνήματα κ.λ.π.), διαμαρτυρίες του τύπου, των κατοίκων της πόλης, των δημοτικών άρχων.

Κάτω από την έντονη αυτή πίεση, ή κυβέρνηση άναγκάστηκε να ύποχρωθεί: την εταιρεία να πάρει όρισμένα, τυπικά μέτρα άσφάλειας για τόν περιορισμό διαρροής αερίων.

Συγχρόνως δημιουργήσε μιá έπιτροπή για να μελετήσει τό θέμα, που αποτελούνταν από εκπροσώπους του ύπουργείου Βιομηχανίας, του ύπουργ. Έθνικής Άμυνας, Δημοσίου Έργων και από καθγηγητές Πανεπιστημίου. Η έπιτροπή έχτιμάει πως πρέπει οι άποθήκες να μεταφερθούν, σε άκτοίκτη περιοχή.

Μετά από παράξενες, αντιφατικέσ δηλώσεις του ύπουργού Βιομηχανίας προσδιορίζεται ή θέση Λευκοδίδ. Δίνεται στην εταιρεία προθεσμία μεταφοράς ό χρόνος των 9 μηνών.

Οι κάτοικοι της περιοχής γύρω άπ' τό Λευκοδίδ: ξεσηκώνονται και αποφασιστικά διαδηλώνουν την άπόφασή τους να μη δεχτούν στον τόπο τους τις άποθήκες.

Άπ' την άλλη μεριά, και ή ίδια ή εταιρεία — για διαφορετικό θύμος λόγο! — δέν δέχεται να μετακίνηση τις άποθήκες.

Αιτία: Τό οικονομικό συμφέρον της βεβαια!.. Μάλιστα, άπειλει πως θα κλείσει το εργοστάσιο στη (θεο)νίκη! Και κάτω από την άπειλή της άνεργίας άναγκάζει ούσιαστικά τούς εργαζόμενους της ΕΘΓΑ να «ζητήσουν» να μεταφερθούν οι άποθήκες στον χώρο του εργοστασίου!! Τήν έγκληματική αυτή ένέργεια της εταιρείας (έγκληματική γιατί οι κίνδυνοι αυξάνονταν και δέν ελαττώνονταν μ' αυτή τή μετακίνηση των άποθηκών) επικυρώνει: και ή κυβέρνηση με σχετική ύπουργική άπόφαση (ύπουργ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ και ΒΟΡ. ΕΛΛΑΔΑΣ).

Έτσι, γι' άλλη μιá φορά, κριτήριο για την άπόφαση της κυβέρνησης στάθηκε τό συμφέρον του κεφάλαιου και όχι ή προστασία της ζωής του λαού!

Και έσφηνικά, μετά άπ' όλα αυτά μας θαινουμε, πως οι άποθήκες της ΕΘΓΑ έρχονται στην Άμφίπολη Σερρών. (Έφημη. ΝΕΑ), έφημ. «ΠΡΟΟΔΟΣ».

Γνωρίζοντας πιά, άπ' όσα αναφέρθηκαν, ποιό είναι οι κίνδυνοι της άποθηκείσεως των προϊόντων της ΕΘΓΑ, ποιά είναι ή πολιτική της εταιρείας, ποιός εί-

Ο πιό δυσνόητος και δυσκολο-
πλησίαστος, αλλά και για πολλούς
έπιό μεγάλος Νεοέλληνας ποιητής
γεννήθηκε στὴ Λευκάδα στὰ 1884.
Τὴν ἐποχὴ τῶν νεανικῶν χρόνων
του σημαδεύουν: 1) Ἡ ἔλλειψη ση-
μαντικῶν λογοτεχνῶν μετὰ τὸ Δ. Σο-
λωμῶ. 2) Ἡ πάλσι τοῦ λογιωπατι-
σμοῦ καὶ τῆς καθαρῆς μετὰ τοῦ
πρώτου ὑπερασπιστῆς τῆς Δημοτι-
κῆς. 3) Ἡ ἀνυπαρξία προσέγγισης
τοῦ λαοῦ σὲ μιὰ ποίηση δική του, με-
γαλόπνοη, δίκαιη, ἐκφραστικὴ, τῆ
σκιερῆ καὶ τῆ Τέχνη ἦσαν κλειστὸ
προβλεπόμε τῶν σαλονιῶν τῆς ἀνώτερης
οἰκονομικῆς τάξης.

Ὁ Σικελιανὸς εἶναι σύγχρονος
τοῦ Παλαμῶ, τοῦ Καδάφη, εἶναι με-
γαλύτερος τοῦ Σολωμοῦ καὶ τοῦ Κάλ-
δου, μπλκίνει ἀμέσως μετὰ τὸ πρῶτο του
κιόλας ἔργο («Ἀλαφροῦσκιωτος» -
1909) στὴ χαρεία τῶν Δημοτικιστῶν
καὶ διαλέγει τὴ ζωντανὴ λαϊκὴ
γλῶσσα γιὰ νὰ ἐκφράσει τὸν ἐσωτε-
ρο λυρισμὸ τῆς ποίησής του. Εἶναι
τέλειος γνώστης τοῦ Λόγου, εἶναι
μορφωμένος θαθεῖα, εἶναι περήφανος,
εἶναι ἐγωῖστής στὴν Τέχνη του μὲ ἔ-
ναν ἐγωῖσμὸ πού μόνο ἡ θαθεῖα αὐ-
τογνωσία καὶ συναίσθηση τῶν προσω-
πικῶν δυνατοτήτων δίνει. Ἀπὸ τὴν
ἄλλη πλευρὰ εἶναι ἰδεολογικὰ ἀστα-
τος, πανθειστής, πολυπλοκος καὶ δυσ-
νόητος. Σὲ ἀντίθεση μετὰ τὸ Βάρναλη
πού υἱοθετεῖ ἔναν ἀπλὸ καὶ χαρακτη-
ριστικὸ τρόπο γραφῆς, δημιουργῶν-
τας μιὰ Λαϊκὴ ποίηση, τέχνη γιὰ τὸ
λαό, ὁ Σικελιανὸς ἀσχολεῖται (μέ-
χρι καὶ τὸ 1940) μετὰ οὐτοπίες: τα
ἔργα του δὲν ἐκφράζουν στὸ σύνολό
τους παρὰ μόνο πολυθεῖστικὲς ἀντι-
λήψεις, μεταφυσικὲς δοξασίες, πολυ-
ποίκιλες ἀναζητήσεις τοῦ ἰδιότυπου
ψυχισμοῦ του, ἀρχαιολατρεία. Ἡ ἀρ-
χαιολατρεία ἰδιωμένη ἀπόλυτα λει-
τουργεῖ ἀρνητικὰ γιὰ τὸν Ἕλληνα
πνευματικὸ δημιουργὸ καὶ ὁ Σικελια-
νὸς παρασυρμένος ἀπὸ τὴν ὑπέρμε-
τρη ἀγάπη καὶ μελέτη τῶν Ἀρχαί-
ων δημιούργησε ἔργα μετὰ ἐκπληκτικὴ
λεκτικὴ καὶ αἰσθητικὴ τελειότητα,
ἔργα γεμάτα λυρισμὸ καὶ θαθεῖα
γνώση τοῦ ἀρχαίου τρόπου ζωῆς. Τὰ
ἔργα ὅμως αὐτὰ δὲν εἶχαν ΤΙΠΟΤΑ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

Τοῦ
ΓΙΩΡΓΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ

ΑΛΛΟ ΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ, ΚΑΜ-
ΜΙΑ ΘΕΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΙ ΣΥΓ-
ΚΕΚΡΙΜΕΝΗ, ἐκτὸς ἀπὸ μικρὲς ἐ-
ξαίρεσεις. Γι' αὐτὸ καὶ μείναν ἀπλη-
σίαστα στὸ μεγάλο σύνολο, ὅπως ἀ-
διάφοροι ἄφησε τοὺς Ἕλληνας στὸ
σύνολό τους ἡ ἰδέα γιὰ τὴν ἀνασύ-
στασι τῶν Δελφικῶν Τελετῶν. Ὁ
Σικελιανὸς εὐθύνεται γιὰτὶ ἐργάστη-
κε μὲν, ἀλλὰ ἐργάστηκε ξεκομμένος
ἀπὸ τὸν Ἕλληνισμὸ καὶ τὴν ἀθλιό-
τητα τῶν συνθηκῶν ζωῆς του στὸ
Μεσοπόλεμο, ὀνειροβατώντας καὶ ἐλ-
πίζοντας στὴν ἐπαναφορὰ θεσμῶν
χρονικὰ καὶ ἱστορικὰ ξεπερασμένων.
Δὲν μέμφεται γιὰ τὴν ἴδρυσή φεστι-
βάλ Θεάτρου, οὔτε γιὰ τίς πνευματι-
κὲς ἐκδηλώσεις στοὺς Δελφούς. Μέμ-
φεται γιὰτὶ ὁ ἐγωῖσμὸς του, ἡ ἀρ-
χαιολατρεία του καὶ τὸ δυσνόητο τῆς
δουλειᾶς του ξέκοψαν τὴν προσπά-

θειὰ του ἀπὸ τὸν Ἕλληνικὸ λαὸ καὶ
τοῦ ἔκαμαν κτῆμα λίγων μόνο ἀνθρώ-
πων.

Ὅλα αὐτὰ μέχρι τὴν κήρυξη τοῦ
Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου. Γιατὶ, ὁ
σύσσωμος ἀγῶνας τῶν Ἑλλήνων
στὴν Πίνδος καὶ ἔλλα ἢ Ἑθνικὴ Ἀν-
τίστασι ἐπειτα, φέραν τὴν συνειδη-
τοποίηση καὶ δῶσαν περίφημη πρό-
τυπα στὸν ποιητὴ, πνευματικὸ ἄν-
θρωπο Σικελιανό. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦ-
ταν συγχρονιστικὸ. Ὁ Σικελιανὸς με-
τέχει ἐνεργῶς στὸν ἀγῶνα τοῦ Ἑλλήν.
Λαοῦ, ἀποχαιρετᾶται: στὰ 1942
μπρὸς στὰ μάτια τῶν Γερμανῶν κα-
τακτητῶν τὸν νεκρὸ Παλαμῶ μὲ ἔνα
θαυμαστὸ ποίημα. Παίρνει μέρος
στὴν Ἀντίστασι σὰν ἀπλὸς ἀγωνι-
στής. Ἡ ἀλλαγὴ φαίνεται στὰ ἔργα
του: Ἀνεδαίνει σὲ πανανθρώπινα ἐ-
πίπεδα ὁ ποιητὴς μετὰ τὴν τραγωδία
τοῦ «Ὁ Δαίδαλος στὴν Κρήτη»
(1942), ὅπου ἀλλογορικὰ ἐξετάζει
τὸ πρόβλημα τῆς Ἐλευθερίας, τὸ Δυ-
νάστη καὶ τὸν Καταπιεσμένο, τὸν
Ποιητὴ καὶ τὸν Ἄνθρωπο τῆς βίας,
ἐνῶ ἴδιους στόχους, συνδυασμένους
μετὰ τὴν Ἑλληνικὴ Δημοτικὴ καὶ Λα-
ογραφικὴ παράδοσι, ἔχει τὸ ἔργο
του «Θάνατος τοῦ Διγενῆ» (1947).

Προτείνεται ὁ ποιητὴς, μετὰ τὸ
τέλος τοῦ πολέμου, γιὰ τὸ Νόμπελ
Λογοτεχνίας, ἡ ἀντίθεσή του ὅμως
μετὰ τὸ πολιτικὸ κατεστημένο (μετὰ
τὸν Ἐμφύλιο) καὶ οἱ ραδιουργίες τοῦ
συνεργάτη τῶν Γερμανῶν κατακτη-
τῶν Σπύρου Μελά δὲν τοῦ ἐπιτρέ-
πουν τὴν ἀπόχρησι τοῦ βραβείου
(μιὰ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησι
δὲν ἔδωσε τὴν ἐπίσημη ἐγκρισή της)
Πεθαίνει ὁ ποιητὴς στὰ 1951.

Ἔργα: «Ἀλαφροῦσκιωτος» (1909)
«Πρόλογος στὴ Ζωή» (1916—1917)
«Τὸ Πάσχα τῶν Ἑλλήνων» (1918—
1943 συλλογὴ ποιημάτων), «Μήτηρ
Θεοῦ» (1919), «Δελφικὸς Λόγος»
(1927), «Διθύραμβος τοῦ Ρόδου»
(1932), «Σίδουλλα» (1940), «Ὁ
Δαίδαλος στὴν Κρήτη» (1942), «Ὁ
Χριστὸς στὴ Ρώμη» (1946), «Ὁ θά-
νατος τοῦ Διγενῆ» (1948), «Ἀσκλη-
πίος» (1950—1951) κ.ἄ.

Τὰ προβλήματα τῶν ἀγροτῶν τοῦ Νομοῦ μας

Τὸ γεγονός ὅτι ὁ νομός μας εἶναι κῶρος κατ' ἐξοκὴν ἀγροτικὸς εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα οἱ περισσότεροι κάτοικοί του νὰ δεχτοῦν τὴν ἄδικη μεταχείριση τῶν ἀγροτῶν τῆς πατρίδας μας τὸν χρόνο ποῦ μᾶς πέρασε.

Ἔτσι τὸ εἰσόδημα τῶν Σερραίων ἀγροτῶν συμπιέστηκε ἄκόμα πιὸ πολὺ. Σ' αὐτὸ συνέλεσαν καὶ οἱ δυσμενεῖς καιρικὲς συνθήκες (π. χ. χαλάζι στὸ θαμβάκι) ποῦ μείωσαν τὸν ὄγκο τῆς παραγωγῆς σὲ βασικὲς καλλιέργειες.

Κύρια ὅμως ἡ κρατικὴ πολιτικὴ ποῦ τὴν χαρακτήριζε ἔλλειψη ὀρθολογιστικοῦ προγραμματισμοῦ, ἀδυναμία καὶ ἀπροθυμία νὰ ἐφαρμόσει μιὰ δυναμικὴ πολιτικὴ ἐξαγωγῆς πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις, προώθησε, στὰ πλαίσια τῆς λογικῆς τῶν μονοπωλίων, τὴν ἐλεύθερη εἰσαγωγὴ ἀγροτικῶν προϊόντων ποῦ ἀνταγωνίζονται βασικὰ προϊόντα τοῦ νομοῦ μας (ὅπως εἶναι τὸ θαμβάκι καὶ τὸ ρύζι) καὶ πάνω ἀπ' ὅλα μὲ τὴν πολιτικὴ τῆς λιτότητας σὲ θάρος τῶν ἐργαζομένων ἐπέβαλε τιμὲς ἀσφαλείας κατώτερες ἀπὸ τὸ κόστος παραγωγῆς καὶ καθήλωσε σὲ χαμηλὰ ἐπίπεδα τὶς εἰσοδηματικὲς ἐνισχύσεις καὶ ἐπιδοτήσεις.

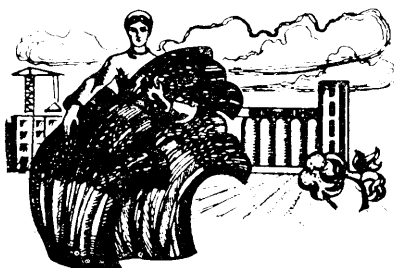
Καπνός, θαμβάκι, τεύτλα εἶναι οἱ κυριώτερες καλλιέργειες στὸ νομὸ μας καὶ οἱ ὁποῖες ἀντιμετώπισαν ἰδιαίτερα προβλήματα τὴν περασμένη χρονιά, ἀλλὰ θὰ ἀντιμετωπίσουν καὶ φέτος μὲ ἀφορμὴ τὴν συμπίεση τῶν τιμῶν, τὴν συσσώρευση τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν στὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα, τὴν ἀνοδο τῶν τιμῶν στὰ φάρμακα, λιπάσματα καὶ γεωργικὰ ἐργαλεῖα, τὸν πληθωρισμὸ καὶ τὴν μονόπλευρη ἐφαρμογὴ τῆς πολιτικῆς τῆς λιτότητας, τὶς ἐπιπτώσεις στὸν ἀγροτικὸ πληθυσμὸ τῶν ὑποχωρήσεων ποῦ κάνει ἡ κυβέρνηση στὸ θέμα τῆς ἐπιβολῆς ἀντισταθμιστικῶν εἰσφορῶν ἀπὸ μέρους τῆς ΕΟΚ, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν πολιτικὴ εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν ποῦ ἀκολουθεῖ γιὰ τὰ παρσπάνω προϊόντα πρὸς ὄφελος τοῦ ἐμποροβιομηχανικοῦ πλέγματος καὶ τῶν μεσαζόντων.

Γιὰ τὰ προϊόντα αὐτὰ οἱ ἀγρότες μας ζητοῦν νὰ παρθοῦν μερικὰ βασικὰ μέτρα ποῦ καθορίζουν τὸ ἀγροτικὸ εἰσόδημα. Ὅπως (γιὰ τὸν

Τοῦ ΣΑΚΗ ΣΑΜΑΡΤΖΙΔΗ

καπνὸ: νὰ δοθοῦν τιμὲς κατὰ 30% μεγαλύτερες ἀπὸ τὶς περουνές, συμμετοχὴ τῶν καπνοπαραγωγῶν στὶς ἐπιτροπὲς ἐκτίμησης τῆς ποιότητος τῶν καπνῶν, ἐναρξη τῶν ἀγορῶν τῶν καπνῶν γιὰ τὸ καπνεμπόριο τὴν 15)2 καὶ λήξη τὴν 15)3 χωρὶς καμμιά παράταση.

Γιὰ τὸ θαμβάκι: ἄμεση καταβολὴ στοὺς θαμβακοπαραγωγοὺς 5 ὄρχ. σὰν συμπληρωματικὴ τιμὴ ἀπὸ τὸ κράτος γιὰ τὸ θαμβάκι παραγωγῆς 1977, ἐπαρκὴς καὶ χαμηλότοκη χρηματοδότηση τῶν συνεταιρισμῶν γιὰ τὴν συγκέντρωση τοῦ προϊόντος, ἐξασφάλιση τιμῆς καὶ μὲ βάση διακυμάνσεις στὸ διεθνὲς χρηματιστήριο, ὥστε νὰ ἀ-

νακοπεῖ ἡ κερδοσκοπία τῶν ἐμπόρων, περιορισμὸ τῶν εἰσαγωγῶν ξένου θαμβακιοῦ.

Γιὰ τὰ τεύτλα: χορήγηση ἀδειῶν καλλιέργειας μὲ κριτήρια ἀνάπτυξης τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας, τῆς περιφερειακῆς ἀνάπτυξης καὶ μιᾶς κοινωνικῆς πολιτικῆς πρὸς ὄφελος τῶν ἐργαζομένων τοῦ χωριοῦ καὶ ὄχι αὐθαίρετα κριτήρια, συμμετοχὴ τῶν ἀγροτῶν στὸν ἔλεγχο τοῦ σακχαρικοῦ τίτλου, τιμὲς ποῦ νὰ ἀνταποκρίνονται στὸ κόστος καὶ στὸν τιμάρθμο, ἐγκαιρὴ παραλαβὴ τῶν τεύτλων ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια, ὥστε ν' ἀποφευχθοῦν οἱ ζημιὲς στὸ προϊόν.

Κοντὰ ὅμως σ' αὐτὰ τὰ εἰδικὰ μέτρα ἀπαίτονται μιὰ σειρά ἄλλα, γενικώτερα, γιὰ τὴν καλιτέρευση τῆς ζωῆς τῶν ἀγροτῶν καὶ τὴν ἀναμοιβὴ τοῦ ἰδρώτα τους. Ἔτσι εἶναι ἀπαραίτητα:

— Ὁ ἄμεσος διπλασιασμὸς τῶν ἀγροτικῶν συντάξεων.

— Ἡ κατάργηση τῆς πρόσθετης εἰσφορᾶς 2% πάνω στὰ γεωργικὰ προϊόντα ποῦ ἐπέβαλε ἡ κυβέρνηση γιὰ νὰ φορτώσει τὰ θάρη τῆς αὔξησης κατὰ 25% τῶν ἀγροτικῶν συντάξεων στοὺς ὤμους τῶν ἀγροτῶν.

— Τὴ συνταξιοδότηση τῆς ἀγρότισσας νὰ γίνεται ἀπὸ τὰ 60 χρόνια, ὅπως ἰσχύει γιὰ τὶς ἐργαζόμενες τῶν πόλεων, καὶ ὄχι ἀπὸ τὰ 65 ὅπως εἶναι σήμερα.

— Πλήρης καθολικὴ ἀσφάλιση τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς ἀπὸ κάθε κίνδυνο ποῦ δὲν καλύπτει πρὸς τὸ παρὸν ὁ Ο.Γ.Α.

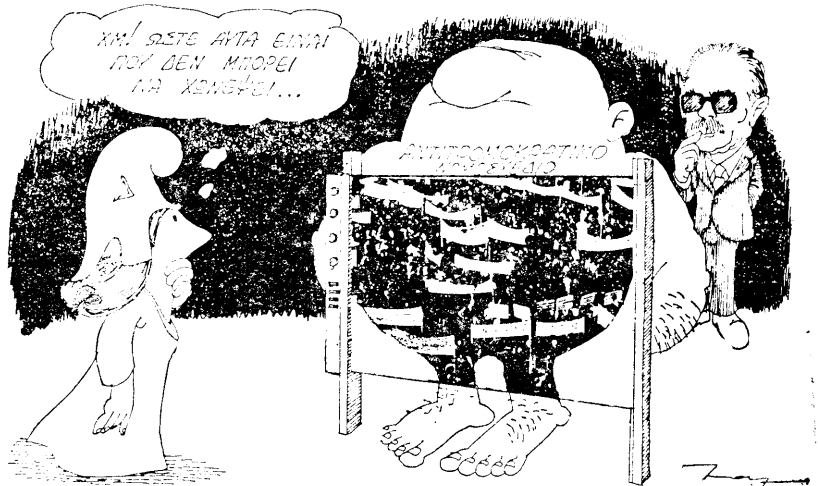
— Ἄμεση καταβολὴ τῶν ἀποζημιώσεων καὶ ἐγκαιρὴ ἐκτίμηση τῶν ζημιῶν σὲ ὅλη τους τὴν ἔκταση, ὥστε νὰ μπορεῖ ὁ ἀγρότης ἐγκαίρα καὶ μέσα στὴν καλλιεργητικὴ περίοδο νὰ ἀντικαταστήσει μὲ ἄλλη τὴν καταστρεμμένη καλλιέργεια.

— Τὰ ἀγροτικὰ μηχανήματα καὶ οἱ γεωργικοὶ ἐλκυστήρες νὰ ἀσφαλίζονται μὲ τὴν Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν στὴν ΑΤΕ, ὥστε νὰ μὴ περάσουν οἱ ἀσφαλίσεις τῶν γεωργικῶν μηχανημάτων στὰ χέρια τῶν ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ θὰ παλαίψουν οἱ ἀγρότες μὲς ἀπὸ τὰ ὄργανά τους. Τοὺς Ἀγροτικοὺς Συλλόγους (πρόσφατα εἶναι ἡ μαζικὴ καὶ ἡ ἀγωνιστικὴ συγκέντρωση ποῦ ἔκανε στὶς Σέρρες τὴν 12.2 ὁ τοπικὸς ἀγροτικὸς σύλλογος) σὲ συνεργασία μὲ γεωργικοὺς συνεταιρισμοὺς. Καὶ τὴν τοπικὴ αὐτοδιοίκηση καὶ τοὺς γεωργικοὺς συνεταιρισμοὺς. Καὶ σὲ συνδυασμὸ μὲ τοὺς ἀγρότες ὅλης τῆς χώρας θὰ παλαίψουν γιὰ τὴν προστασία τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος καὶ τὴν θελίωση τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων τῶν χωριῶν, γιὰ τὸν περιορισμὸ τοῦ κοινωνικοῦ κόστους στὸν ἀγροτικὸ πληθυσμὸ ἀπὸ τὴν ἔνταξη στὴν ΕΟΚ, γιὰ θεσμικὲς ἀλλαγές ποῦ θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ταχύρρυθμὴ καὶ ἰσορροπημένη ἀνάπτυξη τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας, ἔξω ἀπὸ τὴν λογικὴ τῶν μονοπωλίων, γιὰ τὸν ἐκδημοκρατισμὸ τῆς ζωῆς στὰ χωριά καὶ τὴν κοινωνικὴ καὶ πολιτιστικὴ πρόοδο τῶν ἀγροτικῶν χώρων τῆς πατρίδας μας.

ΟΧΙ ΣΤΟΝ ΝΕΟ "509,"

Η κυβέρνηση πριν από λίγο καιρό κατέθεσε σχέδιο νόμου με τον όνομα της Δικαιοσύνης «περί καταστολής της τρομοκρατίας». Το χαρακτηριστικό είναι η έσπευσμένη κατάθεσή του με την διαδικασία του άρθρ. 81 του Κανονισμού της Βουλής που επιτρέπει την ταχύτερη ψήφισή του και τον χαρακτηρισμό των μέτρων αυτών σαν έκτάκτων. Φυσικά αυτή η καθόλου ψύχραιμη ενέργεια προορίζει τις αληθινές προθέσεις της Κυβέρνησης να το παράσει: «στα γρήγορα» αποφεύγοντας όσο το δυνατό περισσότερο την κριτική από την αντιπολίτευση. Βέβαια κανείς δεν αμφιβάλλει ότι η κυβέρνηση μη μπορώντας να αντιμετωπίσει με άλλο τρόπο το συνεχώς ανερχόμενο λαϊκό κίνημα

ΕΚΤΑΚΤΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ "ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ,"

προσφεύγει σε τέτοιες μέθοδες.

Εξ άλλου, όπως τόνισε ο πρόεδρος του Δ.Σ.Α. Εθ. Γιαννόπουλος το νομοσχέδιο έχει για στόχο την καταστολή της τρομοκρατίας», όμως για να μιλάει κανείς «περί καταστολής της τρομοκρατίας» υποτίθεται ότι προϋπόθεσή της αποτελεί η «υπαρξη τρομοκρατίας», πράγμα που σήμερα δεν υπάρχει».

Εξετάζοντας τώρα το νομοσχέδιο από νομική σκοπιά και αναλύοντάς το κατ' άρθρο θα γίνει το συμπέρασμα ότι είναι ΠΕΡΙΤΤΟ και πως ο Π.Κ. του 1950 είναι υπεραρκής για την πρόβλεψη και καταστολή των εγκληματικών πράξεων που προβλέπει το νομοσχέδιο.

Αλλά καλό θάταν να κάνουμε μια ανάλυση πρώτα της έννοιας της τρομοκρατίας.

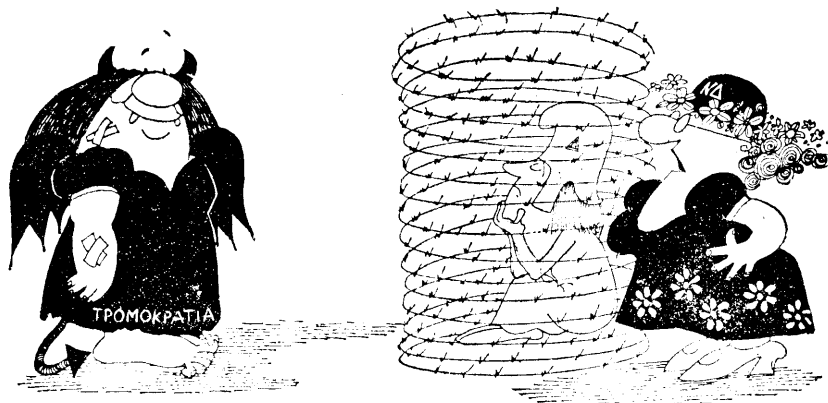
Εδώ πρέπει να αναφέρουμε ότι οι όροι «τρομοκρατία», «τρομοκρατική ομάδα» και «τρομοκρατική δραστηριότητα» είναι έντελως άβριστοι και δεν εκτιμώνται δικαστικά. Οι ποινικοί νόμοι πρέπει να διακρίνονται για την σαφήνεια και την καθαρότητά τους. Όταν όμως περιέχοντας στους Π.Κ. άβριστοι και άσαφείς όροι, τότε με την άοριστία τους αυτή διγεται ή βάση για να εφαρμόζονται άσούδα οι διατάξεις του. Έτσι λοι-

πόν ο τρόμος είναι μια ψυχική κατάσταση, που ακολουθεί το κύριο αδίκημα. Το κύριο αδίκημα λοιπόν είναι η ανάλογη κάθε φορά πράξη που προκαλεί τον τρόμο. Σύμφωνα δε με τον Καθηγητή του Π.Δ. του Α.Π.Θ. Ι. Μαντολεδάκη δημιουργείται νομικό έγκλημα χωρίς κοινωνικό αντίκρουσμα. Αυτό δε σημαίνει ότι για να υπάρξει έγκλημα πρέπει να υπάρχει προσβολή ύλικού αγαθού. Δηλαδή στην περίπτωση της «τρομοκρατίας» — μια και είπαμε ότι είναι ψυχική κατάσταση — δεν προσδιορίζεται το άδικο που υπάρχει, που στην περίπτωση μας είναι η συγκεκριμένη πράξη με την οποία προσβάλλεται ένα ύλικό αγαθό π.χ. βομβιστική ενέργεια, ανθρωποκτονία, κατάληψη αεροπλάνου κ.λπ., αλλά δημιουργείται άνυπαρκτο άδικο. Αυτό δηλαδή που συνελήφθηκε να βάσει βάση δεν θα δικασθή κύριοι γιατί προκαλεσε τρόμο με αυτή του την ενέργεια, αλλά γιατί πρόσβαλλε ένα συγκεκριμένο ύλικό αγαθό π.χ. σκότωσε άνθρωπο, όπως θα δικασθή σε θάνατο ή σε ισόδια κάθειρξη. Το αδίκημα της πρόκλησης τρόμου δεν ταυτίζεται με το ανεξάρτητο αδίκημα της ανθρωποκτονίας ή της τοποθέτησης βόμβας ή της απαγωγής κ.λπ. σούδα οι διατάξεις του. Έτσι λοι-

πόλεπονται όταν κάποιος διαπράξει ένα από αυτά τα αδικήματα. Γι' αυτό λοιπόν με το νομοσχέδιο κατασκευάζεται ένα αδίκημα άνυπαρκτο χωρίς να προσδιορίζεται ένα αδίκημα που ήδη προβλέπεται από τους Π.Κ. μας. Πρέπει να τονίσουμε όμως ότι οι διατάξεις του Π.Κ. καθορίζουν τα πλαίσια μέσα στα οποία πρέπει να ασκηθή τα δικαιώματά του κάθε άνθρωπος απολαμβάνοντας την ελευθερία του χωρίς να προσβάλη τα δικαιώματα των άλλων. Είναι δηλαδή αυτές οι διατάξεις του Π.Κ. «μέτρα ελευθερίας». Όταν όμως απειλήται ποιινή για «προσβολή πραγμάτων» που δεν έχουν ύλική ύπόσταση και που δεν μπορούν έτσι να προσδιοριστούν αντικειμενικά (όπως π.χ. «προσβολή» της «πίστεως» ή στην δική μας περίπτωση ο όρος «τρομοκρατία») μπορούμε να πούμε ότι αυτή η διάταξη αποτελεί «μέτρο ελευθερίας»; Σίγουρα όχι. «γιατί εδώ δεν ρυθμίζεται η συμπεριφορά των ατόμων μέσα σε συγκεκριμένα πλαίσια που τα περιβάλλουν ύπαρκτά κοινωνικά δεδομένα, ώστε η ρύθμιση αυτή να αποτελέσει «μέτρο ελευθερίας», αλλά εξαναγκάζεται, εκμαιεύεται όρισμένη συμπεριφορά των ατόμων που δεν επιβάλλεται από τα πράγματα μέσα

ΟΧΙ ΣΤΟ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

στην κοινωνία, αλλά προσδιορίζεται από τα δόγματα των Κυβερνώντων». Το Η.Δ. αποτελεί όπλο προστασίας των εννόμων αγαθών και συνάμα μέσο κατοχύρωσης της ατομικής ελευθερίας των πολιτών. Στο μέτρο όμως που το Η.Δ. ξεφεύγει από τα κοινωνικά πράγματα (και στην περίπτωση μας το έδικομα της τρομοκρατίας όπως το προβλέπει το Σχ. ν. ξεφεύγει από την κοινωνική πραγματικότητα), για να προστατεύει αφηρημένες ιδεολογικές κατασκευές προς το συμφέρον των κρατούντων, αποτελεί και ισχυρό όπλο ιδεολογικού προσηκωτισμού και μοιραία μέσο ιδεολογικής καταπίεσης των «αντιπροσώπων».

Πληγώνει αν σου βαστάει.

Ο „Ν. 509” Σ’ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗ

(Γενική Θεωρία του Η.Δ. σελ. 36 - 37 - 38).

Πάντως ο όρος «τρομοκρατία» δεν είναι σοβάρος και ιδιαίτερος και μάλλον σε βαθμό κακοεργήματος χαρακτηρισμός. Ο Π.Κ. προβλέπει για την πρόκληση τρόμου ειδικό αδίκημα στο άρθρ. 190 Π.Κ.

Αυτός που με απειλές ότι θα διαπράξει κακοεργήματα ή πλημμελήματα διεγείρει ανησυχία ή τρόμο τους πολίτες, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο χρόνια».

Αλλά όλες οι περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρ. 1 του Σχ. Ν. προβλέπονται από τον Π.Κ. και συγκεκριμένα ή περίπτωση α' που μιλάει για «άνθρωποκτονία εκ προθέσεως» προβλέπεται από το άρθρ. 299 § 1 Π.Κ. Και όριζει ότι αυτός που «πέφτει» κάποιον με πρόθεση τιμωρείται με την ποινή του θανάτου ή της ισόβιας κάθειρξης. Έπιπλέον κατά την νομολογία του Άρειου Πάγου «Η άνθρωποκτονία εκ προθέσεως» είναι έγκλημα αυτοτελές και ανεξάρτητο (Α.Π. 408) 1966) που σημαίνει ότι θεωρείται σαν κύριο αδίκημα και θα εκδικασθής ξεχωριστά και ή ποινή φυσικά θα επιβληθής για το συγκεκριμένο αδίκημα της άνθρωποκτονίας και όχι γιατί προ-

κάλεσε τρόμο. Αυτό που προστέθηκε είναι ότι ή ποινή της ισόβιας κάθειρξης επιβάλλεται και μόνον στην απόπειρα. Ανατρέπεται έτσι ή συγκεκριμένη διάταξη του Π.Κ. με αποτέλεσμα να γίνεται τρομοκρατική και άγρια.

Η β' περίπτωση της πρόκλησης επικίνδυνης ή βαρείας ή θανατηφόρας σωματικής βλάβης καλύπτεται από τ' άρθρα 309, 310, 311 Π.Κ., όπου προβλέπονται ποινές από τρεις μήνες μέχρι κάθειρξη δέκα χρόνια.

Η γ' περίπτωση που μιλάει για απαγωγή καλύπτεται από τ' άρθρ. 322 Π.Κ. (όπως αντικαταστάθηκε από τ' άρθρο 10 Ν.Δ. 410) 76 που ψήφισε ή Έδρα κυβέρνησης) όπου όριζεται ρητά ότι «Αν ή απαγωγή έγινε με σκοπό να εξαναγκασθής ο άπαχθεις ή κάποιος άλλος να προβή σε μιὰ πράξη ή σε μιὰ παράλειψη ή ν' ανεχθής κάτι για τὸ ὅποιο δεν υπάρχει υποχρέωσή του τότε, τιμωρείται α) με ισόβια κάθειρξη αν ὁ εξαναγκασμός στρέφεται ἐναντία στην Βουλή ή στην Κυβέρνηση ή σε μέλος τους και στους ἀρχηγούς Κομμάτων και β) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα χρόνων σε κάθε ἄλλη περίπτωση». Επίσης τὸ άρθρ. 324 § 3 Π.Κ. μιλάει για την απαγωγή ἀνη-

λικών που σκοπεύει στην εἰσπραξη λύτρων. Η παράνομη κατακράτηση προβλέπεται από τὸ άρθρ. 325 Π.Κ. και τιμωρείται με φυλάκιση, και αν ή κατακράτηση διάρκεσε για πολύ με φυλάκιση δύο χρόνων. Τὸ κεφάλαιο ΙΔ' τοῦ Εἰδικοῦ μέρους ἀσχολείται ἐκτενέστατα με τὰ ἐγκλήματα που στρέφονται ἐναντία στην ἀσφάλεια των συγκοινωνιών στ' άρθρ. 290, 291, 292 Π.Κ. Στην περίπτωση αυτή κατά την Ποινολόγο Άννα Μπεγάκη «ή ἀσφάλεια της ὁδικῆς κυκλοφορίας δεν προστατεύεται αὐτοτελῶς, ἀλλὰ ἐπιτυγχάνεται με την προστασία των ἐνόμων αγαθών της ζωῆς και της σωματικῆς ἀκεραιότητας». Αυτό σημαίνει ότι και μὲν οἱ διατάξεις αυτές προστατεύουν την ἀσφάλεια της συγκοινωνίας, ἀλλὰ συγχρόνως θὰ ἐφαρμοσθοῦν και οἱ διατάξεις με τίς ὁποῖες προστατεύεται ή ζωή και ή σωματική ἀκεραιότητα. Ἄρα δεν ἀποτελεῖ καθόλου ἰδιαιτέρο ἀδίκημα ή κατάληψη συγκοινωνιακοῦ μέσου με ἐπιβάτες για να ἐξαναγκασθής ή Ἀρχή να προβή σε κάποια ἐνέργεια, ὅπως τὰ θάζει τὸ κυβερνητικό Σχ. Ν. για να δικαιολογήσει τὸ ἄδικο αδίκημα που κατασκευάζει δηλ. την «τρομοκρατία», γιατί και ή ἀσφάλεια των συγκοινωνιών ἐπιτυγχάνεται με τίς διατάξεις τοῦ Π.Κ. και συγχρόνως ή προστασία της ζωῆς και της σωματικῆς ἀκεραιότητας.

Η ε' περίπτωση που ἀναφέρεται στην χρησιμοποίηση βομβῶν ή χειροβομβίδων ή ρουκετών ή πυροβόλων

όπλων ή άλλων έκρηκτικῶν ὕλων ή παχυδευμένων ἐπιστολῶν ή δειμάτων, ἐφ' ὅσον αὐτὴ ή χρήση θέτει σέ κίνδυνο πρόσωπα καλύπτεται ἀπόλυτα ἀπὸ τὴς διατάξεις 270, 272 Π.Κ. (ὅπως) τροποποιήθηκαν ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 1 ν. δ. 364) 1969). Ἀξιοσημείωτη δὲ εἶναι ή διάταξη τοῦ ἄρθρ. 272 § 1 Π.Κ. κατὰ τὴν ὁποία «Αὐτὸς πού κατασκευάζει, προμηθεύεται ή κατέχει έκρηκτικές ὕλες ή έκρηκτικές δόμβες μετὸ σκοπὸ νὰ προσεγγίσει μετὴν χρησιμοποίησή τους κοινὸ κίνδυνο σὲ ζένα πράγματα ή κίνδυνο ἀνθρώπου ή διεγείρει τρόμο στοὺς πολίτες... τιμωρεῖται μετὸ ἰσόδια ή πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον 10 χρόνων καί μετὸ χρηματικὴ ποινὴ τουλάχιστον 100.000 μεταλλικῆς δρχ.». Ἐπιπλέον ή διάταξη τοῦ ἄρθρ. 270 § 4 Π.Κ. ὀρίζει ὅτι τιμωρεῖται μετὴν ποινὴ τοῦ θανάτου ή μετὸ ἰσόδια κάθειρξη... ἂν ἐπὶ ἄλλοι... θάνατος» μετὴν έκρηξη.

Ἀπὸ ὅλα τὰ παραπάνω φαίνεται ὀλοκάθαρα ὅτι ὅλες οἱ περιπτώσεις τοῦ Σχ. Ν., πού τὴς ὀνομάζει «τρομοκρατικές ἐνέργειες», καλύπτονται ἀπόλυτα καί τὸ μόνο πού διαφέρει εἶναι οἱ αὐστηρότατες ποινές καί ή ἄοριστη ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογή τους πού ἐγκυμονοῦν ὅμως μεγάλους κινδύνους γιὰ τὴν δημοκρατία στὸν τόπο μας. Τελικὰ τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι εἶναι τουλάχιστον περιττὸς μιὰ καί οἱ Π.Κ. μας ἀρχοῦν γιὰ τὸ χτύπημα τέτοιων ἐνεργειῶν. Τὸ θέμα εἶναι ἂν ὑπάρχει ὁ σωστὸς μηχανισμὸς πού νῆναι σὲ θέση νὰ καταστείλει τέτοιες ἐνέργειες καί αὐτὸ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ ὅτι ἔχουν γίνει κάπου 80 ἐπιθέσεις μετὸ δόμβες, μετὸ πυροβόλα ὅπλα, μετὸ χειροβομβίδες ἐνάτια σὲ γραφεῖα κομμιατικῶν ὀργανώσεων, διδασκαλείων, κινηματογράφων κλπ. χωρὶς οἱ ἀρχές νὰ κατορθώσουν νὰ τοὺς ἀνακαλύψουν. Ἐπομένως οὔτε εἶχαμε οὔτε ἔχουμε κενὸ στοὺς Π.Κ. μας γιὰ τὸν προσδιορισμὸ καί τὴν στοιχειοθέτηση τῶν ἰδίων ἀδικημάτων, πού περιλαμβάνονται στὸ κεφάλαιο «Ἐγκλήματα κατὰ τὴς Πολιτείας» καί στὸ κεφάλαιο «Συμμετοχὴ στὸ ἐγκλημα».

Μετὸ ἄρθρ. 2 Σχ. Ν. προβλέπεται ποινὴ κάθειρξης γιὰ ὅσους γνωρίζουν καί παραλείπουν νὰ ἀνακοινώσουν ἐγκαιρὰ στὴς ἀρχές τὴν σύσταση «τρομοκρατικῆς ὀμάδος». Παραπέρα τὸ ἴδιο ἄρθρο ἐπιβάλλει τὴν ὑποχρέωση καταγγελίας καί στὸ συγγενικὰ πρόσωπα (γονεῖς, ἀδέρφια, παιδιὰ κλπ.) πού ὡς τώρα προστατεύονται ἀπὸ τὸ νόμο καί συγκεκριμένα μετὸ ἄρθρο 232 § 2 Π.Κ. μετὸ

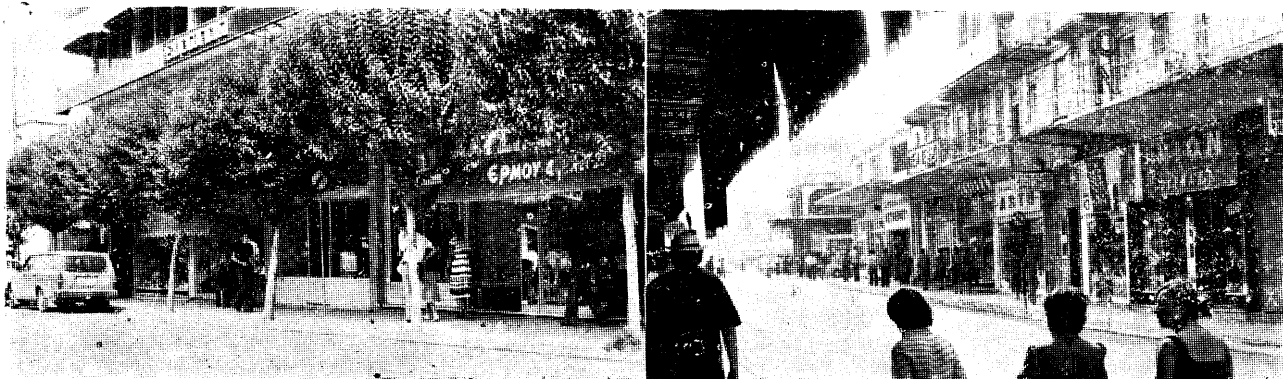
τὸ ὅποιον δὲν ἔχουν αὐτὴν τὴν ὑποχρέωση. Οἱ γονεῖς δηλ. ἔχουν ὑποχρέωση νὰ χαφιεδίζουν τὰ παιδιὰ τους κατὰ πού παραδίδει τὸ κοινὸ περὶ δικαίου αἰσθημα καί θεσμοποιεῖται ἔτσι ὁ καταδότης. Ἐπίσης καταργεῖται τὸ ἄρθρ. 231 § 2 μετὸ ὅποιο δὲν τιμωρεῖται ή ὑπόθαλψη ἐνὸς συγγενικοῦ προσώπου πού κατηγορεῖται γιὰ μιὰ ἀπὸ τὴς παραπάνω ἐνέργειες. Δηλαδή ή μόνον τιμωρεῖται μετὸ κάθειρξη ὅταν κρύψει τὸ παιδί της γιὰ νὰ ἀποφύγει τὴν σύλληψη. Ἀκόμη τὸ δικαίωμα ἐχεμύθειας πού προστατεύεται ἀπὸ τὸ νόμο δὲν ἰσχύει. Ἔτσι δημιουργεῖται στὸ ἀκέραιο μαζικὴ ψυχολογία καταδότη καί μετὸ ἄρθρο 4 τοῦ Σχ. ν. ἐπισημοποιεῖται ὁ χαφιές στὴ χώρα μας τὸ ἀναγνωρίζονται καί χρηματικὰ ἐπαθλα. Μ' αὐτὸ συντελεῖται προσπάθεια δημιουργία μαζικῆς ψυχολογίας καταδότη, κλίματος ἀνασφάλειας γιὰ τρομοκρατία τοῦ λαοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρο 3 τοῦ Σχ. Ν. «αὐτὸς πού δημόσια μετὸ ὀποιοδήποτε τρόπο προκαλεῖ ή διεγείρει γιὰ τὴν διάπραξη κάποιος ἀπὸ τὴς πράξεις πού ἀναφέρθηκαν (ἀνθρωποκτονία, ἀπαγωγή κ.λπ.) ή αὐτὸς πού ἐγκωμιάζει τέτοια πράξη, τιμωρεῖται μετὸ φυλάκιση, τουλάχιστον δύο χρόνων». Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄοριστη καί τὴν ἀσάφεια πού διακρίνει αὐτὴ τὴν διάταξη σὺν τοῖς ἄλλοις εἶναι καί περιττὴ μιὰ καί καλύπτεται ἀπὸ τ' ἄρθρα 184, 185, 186 τοῦ Στ' κεφαλαίου τοῦ Π.Κ. Κατὰ τὸν Ποινικολόγο Γ. Μαγκάκη «Οἱ διατάξεις πού ἀνήκουν σ' αὐτὸ τὸ κεφάλαιο (δηλ. τὸ Στ') προστατεύουν ὅλες τὸ ἔννομο ἀγαθὸ τὴς δημόσιας τάξης. Δηλ. ή δημόσια τάξη εἶναι τὸ γενικὸ ἔννομο ἀγαθὸ γιὰ τὴν προστασία τοῦ ὁποίου τέθηκαν οἱ διατάξεις αὐτές. Ἀπ' αὐτὸ συμπεραίνεται ὅτι κάθε μιὰ ἀπὸ τὴς διατάξεις τοῦ κεφ. Στ' ἐξειδικεύει τὸ ἀγαθὸ τὴς δημόσιας τάξης καί τὸ προστατεύει ἀπὸ μιὰ ὀρισμένη καί διαφορετικὴ ἀπὸ τὴς ἄλλες σκοπιὰ ή πλευρά».

Ἀντίθετα τὸ ἄρθρ. αὐτὸ δὲν ἐξειδικεύει οὔτε καί προστατεύει συγκεκριμένα τὸ ἀγαθὸ τὴς δημόσιας τάξης, ἀλλὰ ἀνατρέπει γενικὰ τὴς διατάξεις πού ἀναφέρθηκαν καί τὴς γενικεύει ἐπικίνδυνα προβλέποντας αὐστηρότατες ποινές πού σκοπὸ ἔχουν ἀπλῶς νὰ τρομοκρατήσουν.

Ἐκεῖ ὅμως πού ἀποκαλύπτεται ξεκάθαρα ὅτι στόχος τὴς κυβέρνησης εἶναι νὰ χτυπήσει τὸ ἀνερχόμενο λαϊκὸ κίνημα τὴς χώρας εἶναι τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ Σχ. Ν. Συγκεκριμένα ὀρίζει ὅτι «ὀποιοδήποτε συμφωνεῖ μ'

ἄλλοι τὴν ἀνατροπὴ τὴς νόμιμης κρατικῆς ἐξουσίας μετὸ βίαιες καί παράνομες πράξεις τιμωρεῖται μετὸ κάθειρξη. Οἱ προπαρασκευαστικές ἐνέργειες κάποιος ἀπὸ τὴς παραπάνω πράξεις τιμωρεῖται μετὸ φυλάκιση τουλάχιστον 6 μηνῶν». Ἡ ἄοριστη καί ή ἀσάφεια αὐτῆς τὴς διατάξης φτάνει τὰ ὅρια τὴς πραξικοπηματικῆς ἐνέργειας ἐνάτια στὸ δίκαιο ἀνατρέποντας καί αὐτὲς ἀκόμα τὴς συν) κὰς διατάξεις καί τὴς βασικές ἀρχές ὅπου στηρίζεται τὸ Π.Δ. μας. Ἀλήθεια τί εἶναι καί πῶς ἐξειδικεύεται τὸ ἀδίκημα ἀνατροπὴ κρατικῆς ἐξουσίας, βίαιες καί παράνομες πράξεις, προπαρασκευαστικές ἐνέργειες; Τίποτε δὲν ἀναφέρεται. Ἐδῶ ἀκριβῶς ἐγκείται καί ή ἀντιθεση τοῦ Σχ. Ν. γιὰ τὸ ἄρθρ. 7 § 1 Συν) τοῦ 1975 ὀρίζει ρητὰ ὅτι «ἐγκλημα δὲν ὑπάρχει, οὔτε ποινὴ ἐπιβάλλεται χωρὶς νόμο, πού νὰ ἰσχύει πρὶν ἀπὸ τὴν τέλεση τὴς πράξης καί νὰ ὀρίζει τὰ στοιχεία τὴς», πού σημαίνει ὅτι δάξοντας ὁ συντακτικὸς νομοθέτης τὴν προσθήκη «καί νὰ ὀρίζει τὰ στοιχεία τὴς πράξης» ἀπαγορεύει τὴν ἐκδοση ποινικῶν νόμων πού περιγράφουν ἄοριστα τὸ νομικὸ ἐγκλημα δηλ. τὴν προσβολὴ ἐνὸς ἔννομου ἀγαθοῦ. Δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἐκδοση ποινικῶν νόμων πού ὀρίζουν ἴσως μιὰ πράξη (π.χ. ἐδῶ ἀνατροπὴ κρατικῆς ἐξουσίας, προπαρασκευαστικές ἐνέργειες, παράνομες πράξεις) χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι ὀρισμένα τὰ στοιχεία τὴς. Θὰ εἶναι ἀντίσυν) κὰς καί ἀνίσχυρος ὁ ποινικὸς νόμος πού θὰ ὀρίξει τὴν πράξη χωρὶς ὅμως νὰ ὀρίξει καί τὰ στοιχεία τὴς. Γιατὶ ἐγκλημα δὲν θὰ ὑπάρξει χωρὶς προσβολὴ ἔννομου ἀγαθοῦ, πού νὰ ἐξατομικεῖται σὲ ὕλικὸ ἀντικείμενο τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπειρικοῦ κόσμου. Κατοχυρώνεται δηλ. μετὴν διάταξη τοῦ ἄρθρ. 7 § 1 Συν) καί ή ἀπαγόρευση διατύπωσης ἄοριστων ἐγκλημάτων στοὺς ποινικοὺς νόμους. Ἡ παραπάνω ὅμως διάταξη ἀκριβῶς μετὴν ἄοριστη πού τὴν χαρακτηρίζει ἀντιθέτως στὴν γενικὴ ἀρχὴ πού ἀναφέρθηκε. Ἡ ἄοριστη αὐτὴ βέβαια δὲν εἶναι τυχαία. Δίνει τὴν δυνατότητα στὴν αὐταρχικὴ ἐξουσία νὰ ἐρμηγεύσει μ' ὅποιο τρόπο θέλει αὐτὴ τὴν διάταξη. Ἡ διανομὴ ἐντύπων ή ή ἀφισκόλληση μπορεῖ νὰ ἐνταχθεῖ σ' αὐτὴν ἂν ὀρεθεῖ ὅτι προσκρούει σὲ κάποια ἀστυνομικὴ διάταξη. Τὸ ἴδιο μπορεῖ νὰ συμβεῖ μετὸ τὰ γεγονότα πού ἀκολουθοῦν στὴς περιπτώσεις πού ή ἀστυνομία διαλύει μιὰ εἰρηγικὴ ἐκδήλωση. Ὁ κίνδυνος γιὰ

Κατά την διάρκεια του χειμώνα ο Κουλας είναι ο μοναδικός πνεύμονας της πόλης μας.

‘Ο Κουλας και η αξιοποίησή του

‘Ο λόφος του Κουλα δεσπόζει στο βόρειο τμήμα της πόλεως και είναι κατάφυτος από πεύκα.

Παλιά ήταν η ‘Ακρόπολη της πόλεως δηλαδή το φρούριο όπου συγκεντρωνόταν όλοι οι κάτοικοι της γύρω περιοχής σε περίπτωση έκθρικης επιδρομής για να προστατευθούν.

Υπάρχουν ακόμη υπολείμματα του αρχαίου κάστρου στην κορυφή του λόφου.

Επίσης υπάρχουν και μερικές υπόγειες εκκλησίες, οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν από τους Χριστιανούς κατά την περίοδο των διωγμών.

‘Ο λόφος του Κουλα έχει μοναδική θέα στην περιοχή, γιατί μπροστά του εκτείνεται όλη η πόλη των Σερρών επίσης φαίνεται και όλος ο κάμπος.

Στο βάθος του ορίζοντα διακρίνεται ο όγκος της όροσειρας του Παγγαίου που δίνει άλλο τόνο στην εικόνα.

Κι, όμως για το μέρος αυτό που θα μπορούσε να είναι το καμάρι της πόλης μας δεν γίνεται καμμία προσπάθεια για να αξιοποιηθεί εκτός από την μικρή προσπάθεια που έγινε με την δημιουργία τουριστικού περιπτέρου, πριν από αρκετά χρόνια, το οποίο τώρα έχει γίνει ένα κοινό εστιατόριο πολυτελείας.

Συγχρόνως έχει πάρει κακό όνομα η περιοχή εξ αιτίας των διαφόρων υπόπτων τύπων που κυκλοφορούν στο δασάκι.

Σάν βασικές αδυναμίες επισημαίνουμε ότι:

Τα πεύκα που υπάρχουν δεν προστατεύονται καθόλου και τα περισσότερα, αν όχι όλα, έχουν κου-

κούλια με κάμπιες χωρίς να γίνεται καμμία προσπάθεια να απαλλάξουν τα δένδρα απ’ αυτά. Επίσης δεν γίνεται καμμία συστηματική προσπάθεια αναδάσωσης εκτός της από μερικά δένδρα που φυτεύουν τα γυμνάσια και τα σχολεία.

Δεν παίρνονται μέτρα, ώστε να αποφεύγεται το αυθαίρετο κόψιμο των δένδρων, γιατί τώρα ο καθένας μπορεί να κόψει ένα δένδρο αφού δεν υπάρχουν ούτε στοιχειώδη μέτρα ασφάλειας.

Του ΠΑΝΟΥ ΛΕΦΑ

Δεν υπάρχει φωτισμός ο οποίος θα έδινε άλλη όψη στο δάσος και θα το απαλάσσει κατά μεγάλο μέρος από τους υπόπτους τύπους που κυκλοφορούν.

Προσπάθεια για καθαριότητα δεν γίνεται καμμία και δεν υπάρχει ούτε επάνω στα τσιμεντένια δρομάκια που υπάρχουν.

Επίσης αν και η πόλη μας έχει αρκετό πράσινο και μέσα στην πόλη και στην γύρω περιοχή, κατά την διάρκεια του χειμώνα όμως ο Κουλας είναι ο μοναδικός πνεύμονας της πόλης και πρέπει να προστατευθεί.

Βέβαια στην περιοχή μας η μόλυνση του περιβάλλοντος δεν έχει προχωρήσει πολύ, αλλά καλό

είναι να την προλάβουμε, παρά να αρχίσουν προσπάθειες μετά από μερικά χρόνια για τον καθαρισμό της ατμόσφαιρας.

Πιστεύουμε, ότι οι αρμόδιοι πρέπει να κινηθούν προς την κατεύθυνση της μετατροπής του Κουλα σ’ ένα μεγάλο Πάρκο, όπου θα μπορούν να περνούν ευχάριστα την ώρα τους οι μικροί κάτοικοι των Σερρών μια και η έλλειψη παιδικών χαρών είναι εμφανής στην πόλη μας.

Σάν μέτρα προτείνουμε.

Ηλεκτροφωτισμός της περιοχής στο βαθμό που είναι δυνατόν. Δημιουργία κατάλληλων ανοικτών χώρων για να παίξουν τα παιδιά ελεύθερα.

Να δημιουργηθούν περισσότερα τσιμεντένια δρομάκια για την εύκολη κίνηση των παιδιών.

Να τοποθετηθούν παγκάκια, όπου είναι δυνατόν.

Να τοποθετηθούν κικλιδώματα στα μέρη που είναι επικίνδυνα.

Να εγκατασταθεί λεωφορική γραμμή που να συνδέει το κέντρο της πόλης με το Κουλα και να λειτουργεί τα Σαββατοκύριακα.

Να γίνει αρχαιολογική αξιοποίηση της περιοχής, διότι έχει τον Βυζαντινό ναό του ‘Αγ. Νικολάου και παλιές κατακόμβες.

Αυτές είναι λίγες σκέψεις για την αξιοποίηση του Κουλα. Πιστεύουμε στο ολόκληρο το έργο πρέπει να το αναλάβει υπεύθυνη ομάδα αρχιτεκτόνων μετά από διαγωνισμό.

Πιστεύουμε, ότι υπάρχουν όλες οι δυνατότητες να γίνει ο Κουλα, ένα κέντρο αναψυχής των Σερρών, ως ότου δημιουργηθούν κι άλλα πάρκα στην πόλη των Σερρών

Μακρὰ ἀπὸ τὸν τόπο μας τὰ δηλητήρια τῆς ΕΘΥΛ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ τὴν 7 σελίδα

να: ὁ σκοπὸς τῆς (δηλ. τὸ κέρδος μόνον ἢ καὶ ἡ προστασία τῆς υγείας, τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ), ποιά εἶναι ἡ στάση τῆς κυβέρνησης ἀπέναντι: στὴν ἐταιρεία ἔχουμε νὰ ποῦμε:

— "Ἄν οἱ ἀποθήκες θεωρήθηκαν ἐπικίνδυνες γιὰ τὴ Θεο)νίκη ἢ ὅποιοδήποτε ἄλλο μέρους, τὸ ἴδιο ἐπικίνδυνες εἶναι καὶ γιὰ τὴν περιοχὴ τῆς Ἀμφίπολης Σερρών, καὶ γιὰ ὅλο τὸ νομὸ μας!

— "Ἄν τὸ ὕψος ποῦ εἶναι ἀποθηκευμένο σὲ στίβ δεξαμενῆς τῆς ΕΘΥΛ, μποροῦσε, ἐξ αἰτίας ἐνὸς ἀτυχήματος, νὰ μὴν ἀφήσει: φυγὴ ζωντανὴ στὴ Θεο)νίκη καὶ τὰ γύρω χωριά. τὸ ἴδιο ἀκριβῶς μπορεῖ νὰ νεκρώσει: καὶ μιὰ μεγάλη περιοχὴ τοῦ Νομοῦ μας!

— "Ἄν ἡ ἐταιρεία ΕΘΥΛ—ΕΛΛΑΣ, γιὰ λόγους... οικονομίας, δὲν ἔπαιρνε τόσο καιρὸ τὰ ἀπαραίτητα μέτρα ἀσφάλειας: στίβ ἀποθήκες τῆς νὰ εἴμαστε σίγουροι: ὅτι οὔτε τώρα θὰ τὰ πάθει!

— "Ἄν ἡ κυβέρνηση, χρόνια τώρα, δὲν πίεσε ὀδυσιαστικὰ τὴν ἐταιρεία νὰ πάρει: μέτρα προστασίας τῆς υγείας τοῦ λαοῦ, οὔτε τώρα θὰ τὴν ἀναγκάσει: νὰ τὰ πάθει!

Ἔνα λοιπὸν συμπέρασμα εἰσφέρει: Νὰ μὴν ἀφήσουμε τίς ἀποθήκες τῆς ΕΘΥΛ νὰ ΕΡΚΑΤΑΤΑΘΟΥΝ στὸ ΤΟΠΟ ΜΑΣ, στὸ ΝΟΜΟ ΜΑΣ! Νὰ μὴν ἀφήσουμε τὴν ἐταιρεία αὐτὴ νὰ θρῆ καινούρια ΘΥΜΑΤΑ γιὰ τὰ κέρδη τῆς στὸ νομὸ μας.

Νὰ δώσουμε σ' ὅλους νὰ καταλάβουν πὼς πᾶ φτάνει: ὁ καιρὸς, ποῦ ἐταιρεῖες ὡς τὴν ΕΘΥΛ, δὲν θὰ βρίσκουν πουθενὰ στὴ γῆ χῶρες «ὀπανάντητες» γιὰ νὰ χτιζοῦν τὰ ἐργοστάσιά τους, ποῦ μὲ τὴν κακὴ λειτουργία τους μολύνουν τὸν ἀέρα, τὴν θάλασσα καὶ τὴ γῆ μας!...

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ

Ὅσο τὸ ἄρθρο βρίσκονταν στὸ τυπογραφεῖο, μάθαμε ὅτι:

— Ὁ βουλευτὴς τοῦ ΠΑΣΟΚ κ. Ἰντζέξ ἔκανε ἐπερώτηση στὴ Βουλὴ σχετικὰ μὲ τὸ θέμα αὐτὸ τῶν ἀποθηκῶν ΕΘΥΛ.

— Ὁ Ἐκπολιτιστικὸς Σερραϊκὸς Ὁμιλος (ΕΣΟ) ἐδῶκα φήμιμα διαμαρτυρία γιὰ τὴν μετακίνηση τῶν ἀποθηκῶν στὴν Ἀμφίπολη. Ἐλπίζουμε πὼς ἡ φωνὴ αὐτὴ διαμαρτυρίας καὶ ἀγανάκτησης θὰ ὑψωθεῖ ἀπ' ὅλους τοὺς φορεῖς καὶ πὼς ὅλος ὁ λαὸς τοῦ Νομοῦ μας θὰ διαδηλώσει τὴν ἀπόφασή του νὰ μὴ δεχτοῦμε τὴν ΕΘΥΛ στὸν τόπο μας...

ΦΩΝΗ ΤΣΙΝΑΒΟΥ

Τὸ σπήλαιο τοῦ Ἀη-Γιάννη

Τὰ 4 τελευταῖα χρόνια στὴν Ἀν. Μακεδονία καὶ ἰδιαίτερα στὴν περιοχὴ τῶν Σερρῶν τυχαία γεγονότα ὠδήγησαν στὴν ἀνακάλυψη τριῶν σπηλαίων σημαντικοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ τουριστικοῦ ἐνδιαφέροντος. Πρόκειται: γιὰ τὰ σπήλαια τοῦ Ἀη-Γιάννη τῆς Ἀλιστρατής καὶ τοῦ Παγγαίου ποῦ ἀνακαλύφθηκε πρόσφατα καὶ εἶναι: ἀκόμη, τελείως ἄγνωστο.

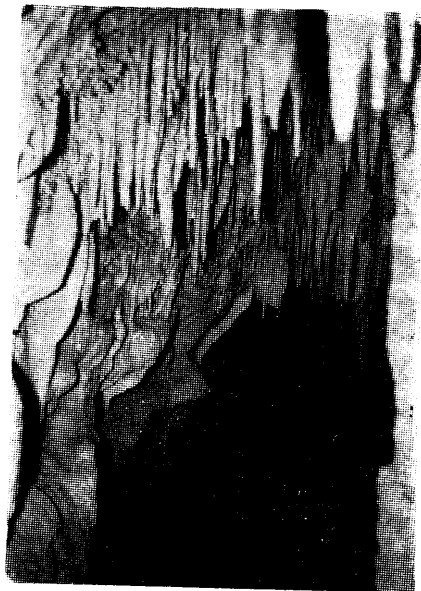
Πρῶτο ἀπ' τὰ τρία παραπάνω σπήλαια ἀνακαλύφθηκε αὐτὸ ποῦ βρίσκεται: στ' ἀνατολικά τῶν ἐξοχικῶν κέντρων διασκεδάσεως τοῦ Ἀη-Γιάννη.

Ἡ εἴσοδος τοῦ σπηλαίου ἦρθε στὸ φῶς μετὰ ἀπὸ ἐργασίες τοῦ λατομείου ποῦ ὁπάχει: ἐκεῖ. Βρίσκεται: δὲ τὸ στόμιό του σὲ κάθετη τομὴ τοῦ λόφου, ποῦ δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν συνεχῆ ἐξόρυξη πέτρας, σὲ ὕψος περίπου 40 μ. Ἡ προσέγγιση τῆς εἰσόδου χωρὶς ἀναρριχητικὸ ὕλικό εἶναι: ἀδύνατη. Ἡ διάμετρος τοῦ στομίου εἶναι: πολὺ μικρὴ ὥστε κάνει προβληματικὴ τὴν διέλευσή πρὸς τὸ κυρίως σπήλαιο. Ἡ πορεία μέσα στὸ σπήλαιο εἶναι: πῶς ἀνετη ἀπὸ τὴν εἴσοδο σ' αὐτό, ἂν καὶ δυσχεραίνεται: ἀπὸ τίς πολλὰς στοῆς καὶ διακλαδώσεις τῶν διαδρόμων.

Τὸ κατ' εὐθείαν μήκος του εἶναι: 16 μ. ἢ δὲ διαδρομὴ μέσα σ' αὐτό εἶναι: 600 μ. Ὑπάρχει: ἀρκετὴ ὕψομετρικὴ διαφορὰ μετὰ τῶν σημείων τοῦ σπηλαίου ποῦ μεταφράζεται: σὲ συνεχεῖς ἀνωφέρειες καὶ κατωφέρειες μεγάλης κλίσεως. Τὸ μεγαλύτερο πλάτος εἶναι: 14 μ. καὶ τὸ μεγαλύτερο ὕψος 12 μ. Στὴν ὄροφὴ ὑπάρχουν: στολισμάτα ἀπὸ σπηλαιόγραμμα μὲ μὲ λεπτὰ σχήματα τὰ ὅποια μετὰ τὴν διάνοιξη τῆς εἰσόδου καὶ τὴν δημιουργία κυκλοφορίας ἀέρος ἀποξηράνθηκαν δημιουργώντας ἔναντι πρωτότυπο κάτασπρο στολισμὸ ποῦ συναντιέται: γιὰ πρώτη φορὰ σὲ σπήλαια τῆς Ἑλλάδας.

Οἱ σταλακτικοὶ καὶ σταλαγματικοὶ σχηματισμοὶ ποῦ συναντιοῦνται: σ' ὅλο τὸ μήκος τοῦ σπηλαίου ἔχουν κυρίως τὴν μορφή ἀνθέων, ἐπιφλοιομάτων καὶ σωληροειδῶν σταλακτιτῶν. Συναντιοῦνται: ἐπίσης σχηματισμοὶ ὑπὸ μορφή ἀναδαθμίδων καὶ πολυελίων. Τὰ χρώματα ποῦ κυριαρχοῦν: στοὺς σχηματισμοὺς εἶναι: τὸ ἄσπρο καὶ τὸ κίτρινο σπανιότερα δὲ τὸ φαιό.

Ἡ σύσταση τῶν τοιχωμάτων εἶναι: κυρίως ἀσβεστολιθικοὶ συναντιοῦνται: ὅμως καὶ στρώματα ἄζουριτου στὰ πλευρικὰ τοιχώματα καὶ χῶμα καὶ λάσπη σὲ πολλὰ σημεία τοῦ ἐδάφους. Σὲ πολλὰ μέρη τὰ

τοιχώματα διαβρέχονται: ἀπὸ νερὸ πρᾶγμα ποῦ κάνει: πιθκὴ τὴν ὑπαρξὴ ὀρυκτῶν ποταμῶν ἢ λιμνῶν. Τὸ σπήλαιο στερεῖται: φυσικῆς παρουσίας, ἢ δὲ ζωικῆς περιορίζεται: σὲ ἐλάχιστες νυχτερίδες οἱ ὁποῖες ὅμως συναντιοῦνται: στὰ βαθύτερα μέρη του. Τὸ γεγονός αὐτὸ καθὼς καὶ τὸ γεγονός: ὅτι: σὲ μερικὰ σημεία δημιουργεῖται: ρεθίμα ἀέρος συνηγοροῦν: στὴν ὑπαρξὴ καὶ ἄλλων εἰσόδων ἐκτὸς τῆς κεντρικῆς. Εἶναι: πιθκὸν αὐτὲς νὰ βρίσκονται: σὲ ἀρκετὴ ἀπόσταση ἀπὸ τὴ γωνιστὴ εἴσοδο καὶ νὰ ἀνακαλυφθοῦν: ἀργότερα ὅπως εἶναι: γὰρ μικρότερα πιθκὸν νὰ προκύψουν καὶ ἄλλα: νῆα στοιχεῖα γιὰ τὸ σπήλαιο ποῦ θὰ διελύθουν: τὴν ἀμφιβολία, θὰ διευκολύνουν: τὴν ἔρευνα καὶ θὰ πλουτίσουν: τὴν ἐπιστήμη.

Ἡ ἐπικίνδυνη προσέγγιση τοῦ στομίου του κάνει: δύσκολη, ἂν ὄχι: ἀδύνατη, τὴν ἀξιοποίησή του. Αὐτὸς ἄλλωστε ἦταν: ὁ λόγος γιὰ τὸν ὅποιο ἔγιναν: μόνον μίξ ἢ δύο ἐξερευνησεις: τὸν καὶ μετὰ ἀπ' αὐτὲς ἡ εἴσοδος σφραγίσθηκε καὶ τὸ σπήλαιο ἐγκαταλείφθηκε. Λίγο ἀργότερα ὅμως: τὸ κιγκλιδίωμα ποῦ ἔφραζε τὴν εἴσοδο: παρὰδιόθηκε ἀπὸ περιέργους οἱ ὁποῖοι: ἀφοῦ μπήκαν καὶ τὸ περιεργάστηκαν ἄφησαν: ἔγνη τῆς βάρβαρης παρουσίας τους σπάζοντας: κομμάτια ἀπὸ σταλακτιτεὶς καὶ γράφοντας: συνθήματα: στοὺς τοίχους (τὰ περισσότερα φυσικὰ). Ἦτσι: τὴν ὄρα τὸ σπήλαιο μὲ παρὰδιωμένη εἴσοδο εἶναι: στὴ διάθεσιν: τοῦ κάθε ἀργόστολου περιεργου: γιὰ νὰ τὸ ἐπισκεφθεῖ καὶ νὰ τοῦ ἀκριβέσει: τὸν φυσικὸς του θησαυρὸς: καταστρέφοντας: ἔτσι: ἕνα ἀπὸ τὰ λίγα ὅμοια ποῦ ἔχει: νὰ δεῖξῃ ἢ φύσῃ, τοῦ τόπου μας. Κάνουμε: μιὰ ἐκκλήση: στίς τοπικὰς ἀρχές νὰ φροντίσουν: ἂν ὄχι: γιὰ τὴν ἀξιοποίησιν: τουλάχιστον: γιὰ τὴν διατήρησιν: καὶ τὴν προστασίαν: τοῦ σπηλαίου.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΟΥΓΓΟΥΜΤΖΗΣ

Στις 8-9 Ἀπρίλη πραγματοποιήθηκε ἡ 1η Πανελλαδική Συνάντηση Πολιτιστικῶν Φορέων, στὴν Πάτρα, στὴν Ἀθήνα, μὲ διοργανωτὴ τὴν Π.Π.Κ. (Πανελλήνια Πολιτιστικὴ Κίνηση). Τὸ Δ.Σ. τοῦ συλλόγου μας δέχτηκε τὴν πρόσκληση τῆς Π.Π.Κ., καὶ συμμετείχε στὴν συνάντηση αὐτὴ μὲ δύο ἀντιπροσώπους της.

Ἡ συνάντηση ἦταν μαζικότερη ἀπὸ συμμετείχαν 297 ἐκπολιτιστικοὶ σύλλογοι ἀπὸ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὸν Ἔβρο μέχρι τὴν Ρόδο.

Τὴν πρώτη μέρα συζητήθηκε τὸ θέμα «Ἐλεύθερος χρόνος καὶ ψυχαγωγία» μὲ εισηγητὴ τὸν κ. Γ. Καμπανέλλη, θεατρικὸ συγγραφέα. Τὴ δεύτερη μέρα, τὸ θέμα «Πολιτιστικὸς σύλλογος κέντρο τῆς πολιτιστικῆς ἀνάπτυξης τοῦ τόπου» μὲ εισηγητὴ τὸν Κίτσο Μακρῆ, λαογράφου.

Οἱ ὁμιλίες τῶν ἀντιπροσώπων ἦταν πολλές καὶ μετέφεραν τὴν πείρα ἀπὸ τὴν δουλειά τους ὅπως: Κατάσταση τοῦ πολιτιστικοῦ ἐπίπεδου, δυσκολίες καὶ τρόποι ξεπεράσματος αὐτῶν πού συνανοῦν οἱ σύλλογοι, μορφές ἐκδηλώσεων, μορφές ἀξιοποίησης τῶν ἐθίμων καὶ παραδόσεων τοῦ λαοῦ μας.

Τις ἐργασίες τῆς συνάντησης παρακολούθησαν:

— ὁ ὑφυπουργὸς πολιτισμοῦ ὁ ὁποῖος δέχτηκε τὴν σημαντικότητα τῆς συνάντησης.

— οἱ βουλευτὲς καὶ ἠθοποιοί: Μελίνα Μερκούρη καὶ Λυκούργος Καλέργης, ἡ συγγραφέας Ἑλλη Ἀλεξίου, Αἰμιλία Ὑψηλάντη.

— ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων Παπαθεοδώρου.

Ὁ προβληματισμὸς ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀντιπροσώπους ἦταν μιά μεγάλη ἐμπειρία γιὰ τὴν παραπέρα ἀνάπτυξη τοῦ πολιτιστικοῦ κινήματος. Παρακάτω θὰ παραθέσω μερικὲς προτάσεις καὶ γνώμες ὅπως ἀναφέρθηκαν ἀπὸ ἀντιπροσώπους καὶ ἀπὸ καλεσμένους πού μίλησαν ἢ χαϊρέτησαν.

— Τάσος: (Πρόεδρος τῆς Πανελληνίας Πολιτιστικῆς Κίνησης): «Βοήθεια ἀπὸ τὴν Π.Π.Κ. στοὺς πολιτιστικούς συλλόγους καθαρὰ τεχνική».

— Παπαθεοδώρου (Δήμαρχος Ἀθηναίων) «Δημιουργικὴ ἀξιοποίηση τοῦ ἐλεύθερου χρόνου, ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς πολιτιστ. συλλόγους».

— Ὑφυπουργὸς Πολιτισμοῦ: «Ἡ

1η Πανελλήνια συνάντηση πολιτιστικῶν φορέων

Π.Π.Κ. βρίσκεται στὴν καρδιά τῶν πολιτιστικῶν προβλημάτων».

— Μακρῆς (Λαογράφος): «Πολλὲς φορές, μὲ τὸ σύνθημα «κατεβαίνουμε στὸ λαό», προσφέρονται ἐκδηλώσεις ἀπλοϊκές, εἴτε ἐντελῶς ἀπροβληματιστές, εἴτε μὲ ἓνα προβληματισμὸ χονδροειδῆ καὶ τραχὺ»... .

«Ἐνα ἀπὸ τὰ κύρια καθήκοντα τῶν πολιτιστικῶν φορέων εἶναι ἡ ἀξιοποίηση τοῦ παραδοσιακοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ —»... .

«Νὰ γίνουν συντονιστικὰ ὄργανα ἀπὸ πολιτιστικούς συλλόγους σὲ κάθε νομό, ὥστε νὰ γίνει πῶς σταθερὴ ἢ βοήθεια καὶ συντονισμὸς μεταξὺ ὁλῶν τῶν συλλόγων κάθε νομοῦ».

— Γ. Καμπανέλης (θεατρ. συγγραφέας):

«Ἄν δὲν ἀντισταθοῦμε στὴν ἀλλοίωση καὶ ἀλλοτρίωση θὰ γίνουμε πρόσφυγες στὸν ἴδιο μας τὸν τόπο»... .

«Ὅταν τόπος νεκρώνει τίς μνημεις του, ἀφαλοκόβεται ἀπ' τὸ παρελθόν του, κατασκευάζει τὴν μαζικὴ ἀμνηστία, γίνεται ἄσυλο ψυχοπαθῶν»... . «ὁ ἐλεύθερος χρόνος εἶναι τὸ πῶς πολὺτιμο διάστημα τῆς μέρας. Γιατὶ εἶναι κείνο πού μπορεί νὰ δίνει πνεῦμα καὶ νόημα στὶς ὑπόλοιπες ὥρες, γὰ ἐφοδιάζει τὴν ζωὴ μὲ τὴν φαντασία πού τῆς χρειάζεται: γιὰ νὰ μὴν εἶναι μιά μηχανιστικὴ, ἀπάνθρωπη κατάσταση».

— Διάφοροι ἀντιπρόσωποι: (πολιτιστ. συλλόγων):

- Δημιουργία «λαϊκῶν σπιτιῶν» στὰ χωριά (γνύσιμο παλιῶν σπιτιῶν, ἀξιοποίησή τους).
- Ἐκθεση παιδικῆς ζωγραφικῆς.

• Πρόσκληση ταξιδιῶν ἀπὸ τὸν τόπο μας, δανεισμένα ἀπὸ τὴν ΕΡΤ.

• Τὰ γραφεῖα τοῦ συλλόγου νὰ διαθέτουν: μαγνητόφωνο, σκάκι, βιβλιοθήκη, καντίνα... .

• Νὰ γίνονται Λαϊκὸ Πανεπιστήμιο (Διαλέξεις - συζητήσεις).

• Οἱ πολιτιστ. σύλλογοι: νὰ καταπιάνονται μὲ τοπικὰ προβλήματα.

• Νὰ δίνονται οἱ αἰθουσες τῶν σχολείων, γιὰ τὴν πραγματοποίηση ἐκδηλώσεων ἀπὸ τοὺς πολιτιστ. συλλόγους.

• Οὐσιαστικὴ ἀποκέντρωση τῆς πολιτιστ. ζωῆς.

• Σιωπὴ διαφήμιση τῶν ἐκδηλώσεων, γιὰ νὰ γίνονται ὅσο τὸ δυνατό πῶς μαζικῶς.

• Νὰ μὴ ζητᾶμε βοήθεια ἀπὸ καλλιτέχνες, χωρὶς νὰ ἔχουμε τὴν δυνατότητα νὰ τὴν ἐλέγξουμε.

• Νὰ καταθέτουμε περιοδικὰ ἢ δελτία στὸ ἀρχεῖο τῆς τοπικῆς βιβλιοθήκης, γιατί κάποτε θὰ χρησιμεύσουν, ὅπως τώρα σὲ μᾶς παλιὰ περιοδικὰ.

Τὰ παραπάνω, εἶναι ἐλάχιστα ἀπὸ ὅσα ἀκούστηκαν. Ὅλες οἱ ὁμιλίες τῶν ἀντιπροσώπων, θὰ συνοψιστοῦν ἀπὸ τὴν ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ τῆς συνάντησης, καὶ θὰ δημοσιευτοῦν στὸ ἐπόμενο δελτίο τῆς Πανελληνίας Πολιτιστικῆς Κίνησης, τὸ ὁποῖο τεῦχος θὰ σταλεῖ ὄχι μόνο σ' ὅσους συλλόγους συμμετείχαν, ἀλλὰ σ' ὅσους ὑπάρχουν καὶ εἶναι γνωστοὶ στὴν Π.Π.Κ.

Ὁ σύλλογός μας, θὰ προσπαθήσει νὰ ἐκμεταλλευτεῖ, συγκεκριμενοποιώντας δημιουργικὰ, ὅλες αὐτὲς τίς προτάσεις πού ἀκούστηκαν ἀπὸ τοὺς διάφορους ἀντιπροσώπους κατὰ τὴν διάρκεια τῆς 1ης Πανελλαδικῆς Συνάντησης Πολιτιστικῶν Φορέων.

Σημειώσεις για μία θεατρική ομάδα στην έπαρχία

1. Το πρόβλημα του θεάματος στην έπαρχία είναι: πολύ γνωστό, έχει αναφερθεί, καταγγεληθεί και προβληματίζει συνεχώς τους κατοίκους της έπαρχίας (κακές ταινίες — κακές θεατρικές κατασκευές).

Τά τελευταία χρόνια σε μερικές έπαρχιακές πόλεις (Ξάνθη, Καβάλα, Λάρισα, Βέροια κ.ά.) έγιναν κινήσεις και στήθηκαν θεατρικές ομάδες, με πολλές δυσκολίες (οικονομικές κύρια).

Φυσική θα είναι η σκέψη και η επιθυμία για το ξεκίνημα μιας θεατρικής ομάδας στις Σέρρες.

Το ξεκίνημα αυτό, θα μπορούσε να τολμηθεί (για τις serraticές συνθήκες) από τους παρακάτω φορείς:

α) **Δήμος Σερρών:** είναι ο φορέας που έπρεπε, αλλά και θα μπορούσε πρώτος να ξεκινήσει, αλλά και να βοηθήσει οικονομικά (μικρή επιχορήγηση) και υλικά (διάθεση κάποιων αίθουσας κλπ.).

β) **Ένας πολιτιστικός σύλλογος:** ο φορέας αυτός θα μπορούσε να βοηθήσει σε ένα μέτρο οικονομικά, αλλά περισσότερο στην εξεύρεση δραστήριων παραγόντων για να δουλέψουν αυτή την προσπάθεια.

γ) **Φοιτητικός σύλλογος:** θα μπορούσε να βοηθήσει με την προσωπική δουλειά φοιτητών σ' όλες τις διαδικασίες της προσπάθειας για την θεατρική ομάδα, αλλά και σ' όλα τα επίπεδα (στελέχωση, μουσική, σκηνογραφία, διαφήμιση, φωτισμοί κλπ.).

δ) **μαθητικές κοινότητες:** προσωπική συμμετοχή στην παράσταση, στην διαφήμιση της παράστασης.

Τους φορείς αυτούς ή την προσπάθεια μπορούν να πλαισιώσουν άτομα κάθε ηλικίας, επαγγελματίες.

2. Κάθε θεατρική ομάδα, αφού και όταν καταφέρει, να δημιουργηθεί, έχει σαν πρώτο πρόβλημα (ειδικά, όταν αποτελείται από άτομα που δεν έχουν κάνει δραματικές σπουδές), την άσκηση των μελών της που πρόκειται να παίξουν στο έργο.

Πάνω στο πρόβλημα αυτό, χρήσιμες είναι οι σημειώσεις του Αϊζενστάιν για την έργασία πάνω στον εαυτό μας, ώστε να αναπτυχθούν οι απαραίτητες φυσικές προϋποθέσεις:

α) Φυσική ενίσχυση της υγείας

και του οργανισμού. Γενική φυσική άσκηση.

β) Χάραξη των υγιών δάσεων της κίνησης:

I) Μπόξ, Ισορροπία, έργασία πάνω στα αντανακλαστικά.

II) Έκφραστική γυμναστική.

γ) Φωνητική εξάσκηση και δάσεις της άρθρωσης.

δ) Προσανατολισμός στο χώρο και χρόνο:

I) Έλευθερο σχέδιο — κάνοντας χάρτες του χώρου από διάφορες όπτικές γωνίες.

II) Έν—τύπωση της αίσθησης χρόνου.

III) Ρυθμική άσκηση (ειδικές ασκήσεις και χορός) σαν σύνθεση προσανατολισμού στο χώρο και χρόνο.

Προσθέτω σ' όλη την διαδικασία θα ήταν καλό να συμμετέχουν όλοι οι παράγοντες της θεατρικής ομάδας (ήθοισοί, σκηνογράφοι, μουσικοί, τεχνικοί φωτισμού), γιατί έτσι μονάχα δέονται με την μελλοντική παράσταση (ταξιαστή μουσική, σκηνογραφία, φωτισμός).

3. Το δεύτερο πρόβλημα, που ακολουθεί την άσκηση της θεατρικής ομάδας είναι το πότε έργο θα ανέβασουν (τι είδος, ξένος ή Έλληνας συγγραφέας, παλιός ή νέος).

Στο σημείο αυτό θα κάνω μία μικρή παρένθεση: Η σκοπιμότητα του θεατρικού έργου, ως προς το περιεχόμενο μπορεί να διακριθεί σε δύο βασικές κατηγορίες:

α) Ψυχαγωγικό, με λίγο ή καθόλου προβληματισμό (π.χ. κωμωδία, σάτιρα, δράμα).

β) Παρουσίαση σύγχρονων προβλημάτων ή γενικότερων κοινωνικών προβλημάτων (π.χ. μπρεχτικά έργα, πειραματικές θεατρικές φόρμες).

Αυτά τα έργα διαφέρουν από τα πρώτα και στην σκηνοθετική παρουσίαση (άμεσότητα ήθοισου - θεατή, τροποποίηση ή και κατάργηση της θεατρικής σκηνης).

Ύστερα από την παρένθεση, αυτή είναι φανερό πως η έκλογή του είδους του έργου εξαρτάται από τις προθέσεις της θεατρικής ομάδας ή γενικότερα των φορέων που έχουν δημιουργήσει την ομάδα.

Αν διαλέξουμε την πρώτη κατηγορία υπάρχουν πλήθος από έργα (από αρχαίο δράμα — κωμωδία μέχρι ελαφρές επιθεωρήσεις). Το πλεονέκτημα που έχει αυτή η κατηγορία είναι, ότι στα σημερινά δεδομένα σ' όληκληρη την Ελλάδα μπορεί άμεσα να παιχτεί σε έπαρχία και πρωτεύουσα, σε χωριό και πόλη, να τραβήξει κοινό (να λειτουργήσει το έργο σε τελική ανάλυση), με αποτέλεσμα να μπορεί να δοθεί λίγη ψυχαγωγία (περιέχοντας και λίγο προβληματισμό) και στο στερημένο από το θέατρο έπαρχιακό κοινό. Το μειονέκτημα είναι όμως ότι ενσυνείδητα ή ασυνείδητα συντελούμε στην στήριξη της πολιτιστικής ανεπάρκειας (αυτό ισχύει πανελλήνια κι όχι μόνο για την έπαρχία), δεν δίνουμε έρεθίσματα για καινούριες σκέψεις, δεν πληροφορούμε το κοινό σύγχρονα κοινωνικά ή άτομικά προβλήματα. Τού παρέχουμε μονάχα πρότυπα μοντέλα ανθρώπων ή καταστάσεων.

Στα έργα της δεύτερης κατηγορίας, τα πλεονεκτήματά τους είναι να εξουδετερώνουν τα μειονεκτήματα της πρώτης κατηγορίας και τα μειονεκτήματά τους είναι να μην έχουν τα πλεονεκτήματα της πρώτης. Εξ ου όμως ενεδρεύει το λάθος μας να παρουσιάσουμε ένα πολύ γενικό ή ένα πολύ ειδικό έργο με πολύ διανοουμενίστικο περιεχόμενο και ύφος μπροστά σ' ένα κοινό που δικαιολογημένα να μη συμμετέχει. Τελικά εξ αιτίας μας θα αποτύχουμε και η προσπάθειά μας θα μοιάζει με τούδε καμικάζι: που συντρίφτηκαν στον άερα προτού πέσουν στον στόχο τους. Αυτός ο κίνδυνος μπορεί να εξαλειφθεί αν προτού διαλέξουμε αυτής της κατηγορίας έργο, μελετήσουμε τις κοινωνικοοικονομικές και πολιτιστικές συνθήκες της περιοχής στην οποία πρόκειται να παρουσιαστεί το έργο ή στην καλύτερη περίπτωση, να γραφτεί ένα έργο που να καταπιάνεται με συγκεκριμένα τοπικά προ-

ελάχιστα (χώρου - άτομων - συνθηκών διαβίωσης και εργασίας).

4. Η Ένωση - Φοιτητών - Σπουδαστών Ν. Σερρών δημιούργησε ένα τομέα θεάτρου με σκοπό να μελετήσει πρώτα την δυνατότητα δημιουργίας μιας θεατρικής ομάδας στις Σέρρες, έπειτα να συμβάλει στο να γίνει συνείδηση στο serrαϊκό λαό η ανάγκη της δημιουργίας θεατρικής ομάδας και τελικά να συντελέσει στην πραγματοποίηση αυτής της πρόθεσης μαζί με άλλους φορείς παρά να την πραγματοποιήσει από μόνη της.

Για να πετύχουν όλα αυτά θα πρέπει να προχωρήσει μεθοδικά και με διάφορες διαδικασίες:

α) Να διοργανώσει δημόσια συζήτηση για το θέμα της θεατρικής ομάδας, αφού στείλει προσκλήσεις τόσο στους φορείς που ανέφερα στην αρχή, όσο και σε άπλους ανθρώπους

(επαγγελματίες, γεωργούς, μισθούς, νοικοκυρές).

β) Να ανοίξει ειδικό λογαριασμό σε Τράπεζα και να ζητήσει οικονομική ενίσχυση απ' όλους τους κατοίκους του νομού για την δημιουργία της θεατρικής ομάδας. Αν μαζευτούν χρήματα και μέσα σε δύο χρόνια δεν δημιουργηθεί ομάδα τότε τα χρήματα αυτά να διατεθούν για την δημιουργία βιβλιοθηκών σε διάφορα Χωριά του νομού μας.

γ) Να προκηρύξει διαγωνισμό θεατρικών κειμένων με θέμα που αποκλειστικά να αφορά προβλήματα σύγχρονα της επαρχιακής κοινωνίας μας (οικονομικά, κοινωνικά, συνθήκες εργασίας).

Τα κείμενα αυτά όλα θα μαζευτούν και θα αποτελέσουν ένα βασικό υλικό του θεατρικού έργου που θα διαμορφώσει ή έδρα ή θεατρική ομάδα, και θα παρουσιάσει, στο κοινό χωριών και πόλεων του νομού.

δ) Να τυπώσει ένα ερωτηματολόγιο, με ερωτήσεις σχετικές με τη διαβίωση - εργασία στο νομό μας. Στο έντυπο αυτό να υπάρχει: χώρος για να γραφούν διάφορες σκέψεις και προτάσεις, ακόμα και προσωπικά προβλήματα.

Τα έντυπα αυτά να μοιραστούν σε πολίτες των Σερρών (κυρίως στις συνοικίες) και σε κατοίκους των χωριών του νομού μας. Αφού συγκεντρωθούν οι απαντήσεις, και αφού επεξεργαστούν από την θεατρική ομάδα, θα αποτελέσουν άλλο ένα υλικό του θεατρικού έργου που θα παρουσιαστεί.

Με τους τρόπους αυτούς (α, γ, δ) ή θεατρική ομάδα εκτός από το έργο συγγραφέων που θα ανέβασε (αν και ήταν ανέδραση), θα έχει καταφέρει κάτι το πρωτοποριακό στην θεατρική σκηνή, αλλά πέρα για πέρα κατανοητό και χρήσιμο στον πύο απλό θεατή.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

ΤΟ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 12η σελίδα

τις θεμελιώδεις αρχές του Σύν) τος που καθορίζουν την διάδοση των ιδεών, την ελεύθερη δράση των πολιτικών κομμάτων, το δικαίωμα κάθε Έλληνα ν' αντισταθεί στην κατάλυση των δημοκρατικών θεσμών — δικαίωμα που του δίνει το άρθρ. 120 § 4 Σύν) τος 1975 — είναι άμεσες.

Βασική αρχή και χρέος της Δημοκρατίας είναι να εξασφαλίζει στον πολίτη το σύστημα Δικαίου που πρέπει να τον περιφρουρεί χωρίς περιστροφές και πεντακάθαρα. Αυτό ακριβώς το σύστημα Δικαίου καθιερώνεται με τους Π.Κ. που είναι νομοθετήματα νόμιμα στις βασικές - γενικές διατάξεις και προσδιορίζουν με σαφήνεια τα στοιχεία κάθε αδικήματος στις ειδικές διατάξεις τους. Η παραπάνω διάταξη είναι έντελως (αντισυν) κή και θυμίζει φασιστική νοσοτροπία. Κάθε έκτακτη νομοθέτηση για τα θέματα που ρυθμίζονται από τους Π.Κ., κι αν νομοθετούνται με μία διαδικασία της Βουλής δεν αποκτούν έγκυρότητα και δεν πέθουν. Αλλά δημιουργούν θύματα και αφού δημιουργούν θύματα δεν είναι έκφραση του Δικαίου. Είναι ολοφάνερα πραξικοπήματα κατά του Δικαίου.

Στην Ιταλία παρ' όλο που το Σύνταγμα της επιτρέπει σ' έκτακτες περιπτώσεις την λήψη διοικητικών μέτρων ή συντόμευση της Ποινικής Προδικασίας, παρά ταύτα και με συμφωνία όλων των κομμάτων πάρθηκαν μερικά μέτρα και ούτε σκέψη έγινε για νομοθέτηση τέτοιων ασφών και παγιδευτικών ποινικών νομοθετημάτων.

Είναι ιστορικά θεδαιωμένο ότι η ταξική πάλη δεν περιορίζεται με ποινικούς νόμους. Είναι κοινωνικό το θέμα και ζητάει λύση των λαϊκών προβλημάτων και απόλυτη δημοκρατική ελευθερία. Κάθε περιορισμός δημιουργεί θύματα, δξύνει την πάλη και συντομεύει την ζωή του αυταρχικού καθεστώτος. Η χώρα έχει ανάγκη από έναλο δημοκρατικό βίο. Ομαλός δημοκρατικός βίος σημαίνει λειτουργία «κράτους δικαίου». Δηλαδή ασφάλεια της νομικής θέσης των πολιτών, αρμόζοντα περιορισμό της κρατικής παντοδυναμίας και δικαστική προστασία των ατομικών ελευθεριών και των πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων. Αντίθετα ο αυταρχισμός και ο περιορισμός των ελευθεριών του λαού οδηγεί σε καταστροφικά αποτελέσματα τη Χώρα.

Το σκληρό Σύν) μα της Βαϊμάρης μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο έβαλε τις βάσεις της αντίδρασης για να φτάσουν στον έγκληματικό φασισμό του Χίτλερ. Τέτοιου πνεύματος ταξική νομοθέτηση ήταν η έκτόπιση που επέτρεπε το Σύν) μα του Βενιζέλου του 1927 ώστε να δημιουργηθεί το κατάλληλο κλίμα της 4ης Αυγούστου του 1936.

Ίδιου πνεύματος ήταν και οι μεταξικοί δικτατορικοί νόμοι. Ο ν. 375) 36 ψηφίστηκε για τους ξένους κατασκόπους και τους ντόπιους συνεργάτες τους, αλλά κόντεψε να μετατρέψει σε κατασκόπους όλους τους Έλληνες δημοκράτες. Ο Α.Ν. 509) 1947 ψηφίστηκε για να τεθεί το ΚΚΕ εκτός νόμου, αλλά στην περίοδο της δικτατορίας καταδικάστηκαν μ' αυτόν όπαδοι όλων των παρατάξεων ακόμα και του κυβερνητικού σήμερα κόμματος, αξιωματικοί του στρατεύματος, ακόμα και βασιλφρονες! Γι' αυτό ακριβώς διαμαρτύρεται έντονα ο έλληγικός λαός και κινητοποιείται. Γιατί βλέπει ότι με τέτοια νομοσχέδια ενισχύονται οι τάσεις εκτροπής και απειλούνται οι ελευθερίες του.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΜΙΓΔΑΛΗΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΤΗΣ Τ.Σ. ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ

Πριν δύο χρόνια, στο Σιδηρόκαστρο, έγινε ένα θετικό βήμα στο χώρο της τεχνικής εκπαίδευσης με την ίδρυση της κατώτερης τεχνικής σχολής με τρία τμήματα. Ήλεκτρολόγων, Μηχανοτεχνικών και Μηχανικών ούτοκινήτων. Αργότερα καταργήθηκε το τμήμα των Ήλεκτρολόγων.

Στην αρχή στη σχολή γράφθηκαν 70 παιδιά στην πρώτη τάξη. Φέτος όμως η πρώτη τάξη έχει μόνο 30 σπουδαστές, ενώ θ' 60.

Η μείωση αυτή του σπουδαστικού δυναμικού οφείλεται:

α) Στις κακές συνθήκες συγκοινωνίας, σίτισης και στέγασης των σπουδαστών.

β) Στις βασικώτατες έλλείψεις, όσον αφορά τον εργαστηριακό εξοπλισμό της σχολής.

Ειδικά όσον αφορά τους μηχανοτεχνίτες δεν ειδικεύονταν, ούτε με τα βασικά εργαλεία π.χ. τόρνος και τα μαθήματά τους περιορίζονται μόνο στην περίφημη λίμα.

Για τα προβλήματα των εργαστηρίων των μηχανοτεχνικών αυτά είναι λιγώτερο όξυμένα.

Το ωράριο της σχολής (2—7) σε συνδυασμό με την λειψή συγκοινωνία της περιοχής δημιουργεί όξύτατο πρόβλημα στέγασης των σπουδαστών που η νοικιάζουν στο Σιδηρόκαστρο ή γυρίζουν με ώτοστόπ στα χωριά τους.

Μέχρι πέρυσι, όσοι έμειναν στο Σιδηρόκαστρο μπορούσαν να πάνε σε οικοτροφείο που υπήρχε κατόπιν πληρωμής, που όμως φέτος καταργήθηκε. (Το οικοτροφείο δημιουργήθηκε για τους μαθητές του Γυμνασίου). Ακόμα θα μπορούσαν να τρώνε εκεί (όμως ανάλογα με τους βαθμούς που έπαιρναν).

Έπι πλέον τα έξοδα των εισιτι-

μαθητική ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ρίων θάρυναν τις οικογένειες των σπουδαστών και δεν πληρώνονταν από το κράτος.

Ανύπαρκτες για τους σπουδαστές της σχολής ήταν οι εκπαιδευτικές έκδρομες. Παρ' όλο που όλοι οι σπουδαστές το ζήτησαν εκτός από το τοπικό γκαράζ δεν πήγαν πουθενά άλλο.

Ας ελπίσουμε, ότι τα προβλήματα αυτά ή τουλάχιστον τα βασικά θα λυθούν σύντομα, γιατί αλλιώς κινδυνεύει να διαλυθί ή σχολή, όπως τόνισαν οι σπουδαστές της.

ΧΡ. ΣΟΦΙΑΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΜΙΑ ΜΑΘΗΤΡΙΑ

Είμαι μαθήτρια του γυμνασίου Νιγρίτας και σās γράφω, γιατί βλέπω να προωθούνται πολλά προβλήματα μέσ' απ' τη στήλη σας, τη μαθητική σελίδα.

Το ειδικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά του Λυκείου και ειδικά αυτά που είναι από επαρχίες είναι: το κοινωνιακό. Είναι μάλιστα όξυμένο σε μεγάλο βαθμό.

Τα λεωφορεία που διαθέτει το ΚΤΕΛ της Νιγρίτας είναι πολύ λίγα για να διευκολύνουν τη μετακίνηση των μαθητών στις ώρες που πάνε σχολείο και γυρίζουν. Γιατί μεταφέρουν και τα παιδιά που είναι πολλά (το γυμνάσιο είναι από τα μεγαλύτερα στο Ν. Σερρών) και άλλους τους κατοίκους της περιοχής που κατεβαίνουν στη Νιγρίτα για τις δουλειές τους μ' αποτέλεσμα να δημιουργείται συμφόρηση και πραγματικές δυσκολίες. Μερικές φορές μās αφήνουν μ' αποτέλεσμα Λύκειο Πεντάπολης και Μαυροθάμενοι στο μάθημα.

Αυτό θα το παλέψουμε κύρια μέσα από τις Μ.Κ. Προτείνω να χρησιμοποιεί το στέλνει το ΚΤΕΛ ειδικά λεωφορεί μαθητικά στις ώρες που πηγαίνουν και γυρνάν τα παιδιά στο σχολείο τους στις έξης γραμμές: Νιγρίτα — Σιτοχώρι — Νιγρίτα, Νιγρίτα — Αχινός — Νιγρίτα, Νιγρίτα — Σιοαμιά — Νιγρίτα.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Το τελευταίο μήνα μια σειρά Λύκεια, ανέπτυξαν πλούσια δραστηριότητα. Οι μαθητές μέσα από τα νεοκλεγμένα όργανά τους δούλεψαν για τον γιορτασμό της 8 Μάρτη, 25 Μάρτη, διοργάνωσαν χορούς για την πολυήμερη έκδρομή τους κ.ά. Γενικά οι μαθητές δίνουν την πάλη για να κατοχυρωθί ό θεσμός των Μ.Κ. για την διεύρυνση των δικαιωμάτων τους μέσα από τις Μ.Κ.

Από όλες αυτές τις εκδηλώσεις αναφέρουμε:

α) Την του Λυκείου Ροδιλείβους για την 8 Μάρτη που περιείχε όμιλία με περιεχόμενο πολύ προοδευτικό και συνέντευξη από έναν άντρα και μία γυναίκα για το θέμα αυτό.

β) Για την 25η Μάρτη την εκδήλωση του β' Θηλέων που περιελάμβανε χορούς, όμιλία που έδινε τις σωστές διαστάσεις της Επανάστασης, έκθεση φωτογραφίας.

Ακόμα το Λύκειο Μαυροθάλασσας με την ίδια ευκαιρία έκαναν εκδήλωση για τον Σολωμό με όμιλία, ποιήματα, έκθεση φωτογραφίας και τραγούδια από τους έλευθερους πολιορκημένους του Μαρκόπουλου.

γ) Το Λύκειο Ροδολείβους όργάνωσε εκδήλωση για τα ναρκωτικά με όμιλία και έκθεση φωτογραφίας.

δ) Πολύ μεγάλη έπιτυχία σημείωσαν και οι χοροί που έκαναν το Λύκειο Πεντάπολης και Μαυροθάλασσας.